

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), člana 84. i 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) na prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 110. sjednici održanoj 26.12.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Utvrđuje se Prijedlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu.

II

Zaključak sa Prijedlogom Odluke iz tačke I ovog zaključka upućuje se u skupštinsku proceduru.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-33-22957/25
Datum, 26.12.2025. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

- 1x Ministarstvo zdravstva,
- 1x Stručna služba Skupštine,
- 1x Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona,
putem Ministarstva,
- 1x a/a.

PREMIJER
po ovlaštenju
Dženana Čišija
Dženana Čišija

Na osnovu člana 84. i 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) na prijedlog Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ___ sjednici održanoj dana ___. ___. 2025. godine d o n o s i

O D L U K U

o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu

**Član 1.
(Izmjena člana 2.)**

U Odluci o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/13 i 14/13 - ispr.) u članu 2. riječi: „64/08 i 81/08“ zamjenjuju se riječima: „64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21, 6/22, 19/23 i 48/25“.

**Član 2.
(Dopuna člana 4.)**

U članu 4. stav (3) iza pete alineje dodaje se šesta alineja koja glasi: „

- fizičko lice - nerezident Federacije, koje na teritoriji Federacije samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak“.

**Član 3.
(Izmjena člana 5.)**

U članu 5. stav (1) tačka 10. mijenja se i glasi:

„10. izuzetno, za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 85% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom, mjesečna osnovica za obračun doprinosa proizvod je iznosa prosječne plaće utvrđene članom 6a. stav (2) Zakona o doprinosima i koeficijenta 0,30“.

Stav (3) mijenja se i glasi:

„Izuzetno, ukoliko je radnik u skladu sa propisima o radu, zaposlen na nepuno radno vrijeme do četiri sata ili manje, osnovica za obračun doprinosa je plaća, odnosno naknada plaće zaposlenika, u nepunom radnom vremenu, koja se isplaćuje srazmjerno ugovorenom radnom vremenu i ne može biti niža od 50% iznosa najniže plaće utvrđene posebnim propisom.“

Stav (4) se briše.

Dosadašnji stav (5) postaje stav (4).

Član 4.
(Izmjena člana 6.)

U članu 6. stav (1) tačka a) alineja 2. riječi „Zakona o obrtu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 52/02, 29/03 i 11/05)“ zamjenjuju se riječima: „Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 75/21)“.

U alineji 3. riječ: „0,35“ zamjenjuje se riječju: „0,29“.

Član 5.
(Izmjena člana 8.)

U članu 8. stav (1) tačka b) riječ: „4%“ zamjenjuje se riječju: „2%“.

U tački d) riječ: „16,50%“ zamjenjuje se riječju: „14,50 %“.

Član 6.
(Izmjena člana 9.)

U članu 9. stav (1) tačka c) druga alineja riječi: „65 godina“ zamjenjuju se riječima: „60 godina za žene, odnosno 65 godina za muškarce“.

U alineji trećoj riječi: „polaska u osnovnu školu“ zamjenjuju se riječima: „navršениh 18 godina života“.

Član 7.
(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

Broj:
Datum: 2025. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić

OBRAZLOŽENJE

I – PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu sadržan je u članu 84. i 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22).

Članom 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju, propisano je da osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa iz člana 80. stav 1. tačka 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. i 14. navedenog Zakona svojim propisima utvrđuje zakonodavno tijelo kantona, na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja.

Članom 85. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju, propisano je da zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja svojim odlukama propisuje stope doprinosa za utvrđivanje visine doprinosa iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlog za donošenje Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu proizilazi iz presude Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U 61/17 od 15.10.2019. godine („Sl. novine FBiH“, broj: 5/20) kojom je utvrđeno da je član 19. tačka 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

U navedenoj presudi jasno je iskazano mišljenje tog suda da član 19. stav 1. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, treba tumačiti u skladu sa obavezujućim međunarodnim dokumentima (Konvencija o pravima djeteta) na način da iz navedene odredbe jasno proizilazi da su osiguranici sva djeca od rođenja do navršanih 18 godina života, osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti ne odredi ranije.

U kontekstu navedene presude nesporno je da pravo na zdravstvenu zaštitu kao univerzalno pravo na nivou Federacije BiH, te pravo na zdravstveno osiguranje treba promatrati u kontekstu zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i obaveznog zdravstvenog osiguranja, posebnih propisa i podzakonskih akata iz oblasti doprinosa i sl., te međunarodnih konvencija (npr. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima, Konvencija o pravima djeteta, Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda...).

Imajući u vidu prethodno navedeno bilo je nužno izvršiti usklađivanje Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/13 i 14/13-ispr) sa članom 19. stav 1. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, odnosno mišljenjem Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine iznesenim u navedenoj presudi.

Osim navedenog postoji i obaveza usklađivanja navedene Odluke sa Izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima („Sl. novine FBiH“, broj: 91/15) i Izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima („Sl. novine FBiH“, broj: 6/23), prema kojem su određene stope doprinosa uvećane, odnosno umanjene, Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Sl. novine FBiH“, broj: 75/21), Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom -prečišćeni tekst- („Sl. novine Zeničko-dobojskog

kantona”, broj: 4/25) i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Sl. novine FBiH”, broj: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22).

III – OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: Prijedlog Odluke) izmijenjen je član 2. Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: važeća Odluka) u dijelu koji se odnosi na pozivanje na Pravilnik o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Sl. novine FBiH”, broj: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22) na način da je ažuriran broj službenih novina u kojima su objavljene izmjene i dopune navedenog Pravilnika.

Članom 2. Prijedloga Odluke izvršena je dopuna člana 4. stav (3) važeće Odluke, na način da je isti dopunjen alinejom 6), kojom je izvršeno usklađivanje navedenog člana sa članom 5. Zakona o doprinosima („Sl. novine FBiH”, broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/12, 06/23 i 33/25).

Članom 4. stav (3) alineja 6. Prijedloga Odluke propisano je da je obveznik uplate doprinosa u slučaju kada se doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje obračunavaju i plaćaju na lična primanja na teret poslodavca, odnosno teret isplatioca doprinosa - fizičko lice - nerezident Federacije, koje na teritoriji Federacije samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak.

Članom 3. Prijedloga Odluke izmijenjen je član 5. važeće Odluke, na način da je

- članom 3. stav (1) alineja 10. Prijedloga Odluke izmijenjen je član 5. stav (1) alineja 10. važeće Odluke, na način da je koeficijent sa kojim se množi iznos prosječne plaće kako bi se dobila mjesečna osnovica za obračun doprinosa za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 85% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom povećan sa 0,25 na 0,30 u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima,
- članom 3. stav (3) Prijedloga Odluke izmijenjen je član 5. stav (3) važeće Odluke, na način da je usklađen sa izmjenom člana 7. Zakona o doprinosima, shodno presudi Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-22/12 od 21.03.2023. godine koja je objavljena u „Sl. novinama FBiH”, broj: 28/23, na način da je za radnike koji su u skladu sa propisima o radu, zaposleni na nepuno radno vrijeme do četiri sata ili manje, propisano da je plaća odnosno naknada plaće zaposlenika, u nepunom radnom vremenu osnovica za obračun doprinosa, koja se isplaćuje srazmjerno ugovorenom radnom vremenu i ne može biti niža od 50% iznosa najniže plaće utvrđene posebnim propisom.
- stav (4) navedenog člana je brisan, a dosadašnji stav (5) je postao stav (4).

Članom 4. Prijedloga Odluke izmijenjen je član 6. važeće Odluke, na način da je član 6. stav (1) tačka a) alineja 2) izmijenjen u dijelu koji se odnosi na pozivanje na novi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Sl. novine FBiH”, broj: 75/21), dok je u alineji 3) smanjen koeficijent koji služi za utvrđivanje osnovice za obračun doprinosa za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu sa 0,35 na 0,29.

Članom 5. Prijedloga Odluke izmijenjen je član 8. stav (1) tačka b) i tačka d) važeće Odluke, na način da je isti usklađen sa izmjenama Zakona o doprinosima, tako da je smanjena stopa

doprinosu na teret poslodavca sa 4% na 2% i stopa doprinosa na osnovicu koju plaća poduzetnik sa 16,50% na 14,50%.

Članom 6. prijedloga Odluke izmjenjen je član 9. stav (1) tačka c) alineja 2) i alineja 3) važeće Odluke

- član 9. stav (1) tačka c) alineja 2) važeće Odluke, izmjenjen je na način da je usklađen sa članom 18. stav (4) Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom - prečišćeni tekst („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/25) te je propisano je da se pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu izuzetno može priznati licima koji nisu korisnici prava iz socijalne zaštite i prava porodice sa djecom pod uslovom da su stariji od 60 godina (žene) odnosno 65 godina (muškarci) i da nisu osigurani po drugom osnovu.

Članom 9. stav (1) tačka c) alineja 2) važeće Odluke, propisano da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice obveznik uplate doprinosa za lica starija od 65 godina pod uslovom da nisu osigurana po drugom osnovu, tako da je navedenom izmjenom izvršeno usklađivanje navedene odredbe sa članom 18. stav (4) navedenog Zakona.

- Član 9. stav (1) tačka c) alineja 3) važeće Odluke, izmjenjena je na način da je izvršeno usklađivanje sa članom 19. tačka 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, a sve u skladu sa presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U 61/17 od 15.10.2019. godine („Sl. novine FBiH“, broj: 5/20) kojom je utvrđeno da je član 19. tačka 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl. novine FBiH“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Navedenom presudom jasno je iskazano mišljenje tog suda da član 19. stav 1. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, treba tumačiti u skladu sa obavezujućim međunarodnim dokumentima (Konvencija o pravima djeteta) na način da iz navedene odredbe jasno proizilazi da su osiguranici sva djeca od rođenja do navršenih 18 godina života, osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti ne odredi ranije.

Članom 9 stav 1. tačka c) alineja 3. važeće Odluke propisano da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu.

Izmjenjenim članom 9 stav 1. tačka c) alineja 3. Prijedloga Odluke propisano je da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do navršenih 18 godina života, koja nisu osigurana po drugom osnovu.

Članom 7. Prijedloga Odluke propisano je da Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

U provedenoj proceduri Ministarstvo zdravstva je u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Sl. novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21) pribavilo pozitivna mišljenja: Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona broj: 03-33-1075-7/25 od 05.11.2025. godine, Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona broj: 06/02-33-1075-1/25 od 13.11.2025. godine i Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona broj: 07-33-1075-9/25 od 17.12.2025. godine.

FINANSIJSKA SREDSTVA

U Izjavi o fiskalnoj procjeni od 11.12.2025. godine, koja je potpisana i ovjerena od strane direktora Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i ministricе Ministarstva zdravstva, navedeno je da prihod koji Zavod planira po osnovu „doprinosu za

zdravstvenu zaštitu“ (ekonomski kod 712000) nakon usvajanja Prijedloga Odluke, predstavlja rashod Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Budžeta Kantona.

U tabelarnom dijelu izjave je navedeno da će primjena predložene Odluke u 2026. godini imati za posljedicu dodatni prihod Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona u 2026. godini u iznosu od 25.000,00 KM, te u 2027. godini u iznosu od 30.000,00 KM.

**ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

Broj: 01-100-44-346/25
Zenica, 27.10.2025. godine

Na osnovu člana 84., člana 85. i člana 103. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22), člana 18. i člana 60. Statuta ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 11/16 i 9/19) i člana 33. Poslovnika o radu Upravnog odbora, Upravni odbor na 44. sjednici održanoj dana 27.10.2025. godine, donosi:

O D L U K U

I

Usvaja se prijedlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu u tekstu koji je sastavni dio ove Odluke.

II

Prijedlog Odluke iz tačke I proslijedit će se putem Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona u dalju proceduru.

III

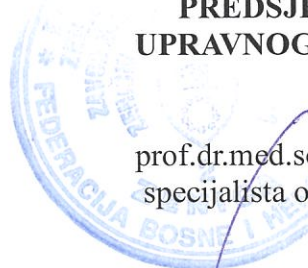
Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVLJENO:

- 1x Skupština Zeničko-dobojskog kantona
(putem Ministarstva zdravstva)
- 1x Direktor Zavoda
- 1x Pomoćnik direktora
- 2x Služba za pravne i opće poslove (U.O.)
- 1x Služba za finansijske i računovodstvene poslove
- 1x a/a

**PREDSJEDNIK
UPRavnog ODBORA**

prof.dr.med.sci.Anhel Koluh
specijalista opšte hirurgije

OBRAZLOŽENJE ODLUKE

PRAVNI OSNOV:

Pravni osnov za donošenje Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom sadržan je u članu 84. i članu 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) kojim je propisano da osnovicu, način obračuna i uplate doprinosa, kao i stope za utvrđivanje visine doprinosa utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja.

RAZLOZI DONOŠENJA:

Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) propisano je da Skupština kantona kao zakonodavno tijelo, na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja, podzakonskim aktom utvrđuje osnovicu, način obračuna i uplate doprinosa, kao i stope za utvrđivanje visine doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje. U skladu sa navedenim donesena je Odluka o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/13 i 14/13-ispr.) Zeničko-dobojskom (u daljem tekstu: Odluka).

Potreba za iniciranjem donošenja Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu javila se iz razloga što je istu bilo potrebno uskladiti sa odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22) tačnije sa tumačenjem datim od strane Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, izmjenama Zakona o doprinosima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/12, 06/23 i 33/25), Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 75/21), Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/25) i Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22).

OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje mijenja se član 2. u dijelu koji se odnosi na pozivanje na Pravilnik o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22) na način da je ažuriran broj službenih novina u kojima su objavljene izmjene i dopune navedenog propisa obzirom da se radi o tehnicu zatvorenog pozivanja na drugi propis.

Članom 2. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje dopunjava se član 4. stav (3) na način da je isti usklađen je sa članom 5. Zakona o doprinosima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“,

broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19, 4/12, 06/23 i 33/25)način da je propisano da je obveznik uplate doprinosau slučaju kada se doprinosi obračunavaju i plaćaju iz ličnih primanja i drugih prihoda osiguranika i fizičko lice - nerezident Federacije, koje na teritoriji Federacije samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak.

Članom 3. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranjemijenja se član 5. na način da je u stavu (1) alineja 10. izmjenjen koeficijent sa kojim se množi iznosa prosječne plaće kako bi se dobila mjesečna osnovica za obračun doprinosa za radnike kojima se isplaćuje mjesečna plaća u visini do 85% prosječne mjesečne neto plaće, u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće i niskoakumulacijskim djelatnostima tradicionalnih, starih, zanata utvrđenih posebnim propisom sa 0,25 na 0,30, a u skladu sa izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima. Nadalje, stav (3) je izmjenjen usklađen sa izmjenom člana 7. Zakona o doprinosima, a imajući u vidu Presudu Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-22/12 od 21.03.2023. godine objavljena u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 28/23 na način da je propisano da je osnovica za obračun doprinosa za radnika koji je u skladu sa propisima o radu, zaposlen na nepuno radno vrijeme do četiri sata ili manje, plaće zaposlenika, u nepunom radnom vremenu, koja se isplaćuje srazmjerno ugovorenom radnom vremenu i ne može biti niža od 50% iznosa najniže plaće utvrđene posebnim propisom. Stav (4) navedenog člana je brisan.

Članom 4. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izmjenjen je član 6. na način da je stav (1) tačka a) alineja 2) mijenjan u dijelu koji se odnosi na pozivanje na novi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 75/21), dok je u alineji 3) smanjen koeficijent koji služi za utvrđivanje osnovice za obračun doprinosa za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu sa 0,35 na 0,29.

Članom 5. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranjeizmjenjen je član 8. stav (1) tačka b) i tačka d) na način da je isti usklađen sa izmjenama Zakona o doprinosima tako da je smanjena stopa doprinosa na teret poslodavca sa 4% na 2% i stopa doprinosa na osnovicu koju plaća poduzetnik sa 16,50% na 14,50%.

Članom 6.Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje izmjenjen je član 9. i isti usklađen sa odredbom člana 18. stav (4) Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/25) kojom je propisano je da se pravo na zdravstveno osiguranje i osnovnu zdravstvenu zaštitu izuzetno može priznati licima koji nisu korisnici prava iz socijalne zaštite i prava porodice sa djecom pod uslovom da su stariji od 60 godina (žene) odnosno 65 godina (muškarci) i da nisu osigurani po drugom osnovu. Obzirom da je članom 9. stav (1) alineja c) tačka 2. propisano da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice obveznik uplate doprinosa za lica starija od 65 godina pod uslovom da nisu osigurana po drugom osnovu potrebno je izvršiti izmjenu navedene odredbe kako bi se ista uskladila sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom – prečišćeni tekst(„Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/25).

Nadalje, član 9. stav (1) tačka c) treća alineja je usklađena sa odredbom člana 19. stav 1. tačka 13a Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) kojom je propisano da u kategoriju osiguranih lica spadaju djeca od rođenja, kao i djeca za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama, te fakultetima, koja su državljani Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriji Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodice osiguranika, a najduže do navršene 26. godine života. Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine je u Presudi broj: U-61/17 od 15.10.2019. godine, postupajući po zahtjevu za ocjenu ustavnosti člana 19. stav 1. tačka 13a Zakona o zdravstvenom osiguranju utvrdio da se ova odredba treba tumačiti u skladu sa obavezujućim međunarodnim dokumentima na način da iz navedene odredbe jasno proizilazi da su osiguranici sva djeca od rođenja do navršene 18 godine života. Naime, ukoliko uzmemo u obzir odredbe Konvencije o pravima djeteta, kao međunarodnog ugovora koji je na snazi u Bosni i Hercegovini, kao dijete označava se svako lice mlađe od 18 godina, osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti na odredi ranije. Jezičkim, ciljanim i logičkim tumačenjem navedene odredbe jasno proizilazi da sva djeca od rođenja, dok god su u statusu djeteta imaju pravo na zdravstveno osiguranje. Obzirom da je odredbom člana 9 stav 1. tačka c) alineja 3. Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 12/13 i 14/13) propisano da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu potrebno je izvršiti izmjenu navedene odredbe kako bi ista bila u skladu sa navedenim tumačenjem Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine.

Prilog: Presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: U-61/17 („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 5/20)

Članom 7. Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje propisano je stupanje na snagu i to osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“.

SREDSTVA

Provođenje ove Odluke ne iziskuje dodatna sredstva u Finansijskom planu Zavoda niti u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona. Obzirom da je kao obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do 18 godina života odnosno za kategoriju djece školskog uzrasta koja ne pohađaju osnovno odnosno srednje obrazovanje kao obveznik uplate doprinosa propisano Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona sa istim su izvršene prethodne konsultacije, te je navedeno Ministarstvo saglasno sa predloženim rješenjem što je vidljivo iz dopisa broj: 09-02-2176-1/25 od 28.03.2025. godine.

Prilog: Dopis Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, broj: 09-02-2176-1/25 od 28.03.2025. godine

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

prof.dr.med.sci.Anke Koluh
specijalista opšte hirurgije

- 60% sredstava dijeli prema broju poslaničkih mandata koje svaka politička stranka zastupljena u Skupštini Kantona, ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje se klubovima poslanika, srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.”

Član 2.

U članu 81. stav 2. briše se.

Član 3.

U članu 82. stav 1. mijenja se i glasi:

“Na osnovu cjelovitog tonskog zapisa sjednice Skupštine, sačinjava se zapisnik sa sjednice Skupštine.”

Iza stava 2. dodaju se stavovi 3. i 4. koji glase:

“Svaki poslanik Skupštine i član Vlade Kantona, kao i Ured premijera može podnijeti pismeni zahtjev Stručnoj službi Skupštine za dostavljanje tonskog zapisa sjednice Skupštine ili dijela transkripta sa određene sjednice Skupštine, po kojem je Stručna služba Skupštine dužna postupiti i u razumnom roku, (zavisno od dužine transkripta), istim dostaviti traženi dio transkripta.

Pored subjekata navedenih u stavu 3. ovog člana, pismeni zahtjev Stručnoj službi Skupštine za dostavljanje dijela transkripta sa određene sjednice Skupštine mogu podnijeti kantonalni i drugi organi uprave, te svako pravno i fizičko lice, ukoliko u svom zahtjevu navedu postojanje pravnog ili drugog opravdanog interesa za dostavljanje traženog dijela transkripta sa određene sjednice Skupštine, po kojem je Stručna služba Skupštine dužna postupiti i u razumnom roku, (zavisno od dužine transkripta), istim dostaviti traženi dio transkripta.”

Član 4.

U poglavlju VI tačka 3. naziv podtačke c) „Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija i preporuka”, mijenja se i glasi:

- e) „Donošenje odluka, deklaracija, rezolucija, preporuka, strategija i analiza“.

Član 5.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-34-21317/13
Datum, 05.11.2013. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI
Sretko Radišić, s.r.

379.

Na osnovu člana 37. tačka c) Ustava Zeničko-dobojskog kantona - izmjenjen Amandmanom XXI na Ustav Zeničko-dobojskog kantona i člana 188. stav 1. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Novi Prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 7/12), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 46. sjednici održanoj dana 05.11.2013. godine, d o n i j e l a j e:

O D L U K U

o potvrđivanju imenovanja Husić Muhameda za ministra Ministarstva za privredu u Vladi Zeničko-dobojskog kantona

Član 1.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona potvrđuje imenovanje **Husić Muhameda** za ministra Ministarstva za privredu u Vladi Zeničko-dobojskog kantona.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u «Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona».

Broj: 01-34-21316/13
Datum, 05.11.2013. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Sretko Radišić, s.r.

380.

Na osnovu člana 84. i 85. Zakona o zdravstvenom osiguranju (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11) i Zakona o doprinosima (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 01/02, 17/06 i 14/08), na prijedlog Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na 46. sjednici održanoj dana 05.11.2013. godine, d o n o s i:

O D L U K U

o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu

Član 1. (Predmet)

Ovom Odlukom utvrđuju se vrste doprinosa, obveznici uplate doprinosa, osnovice za obračun doprinosa, stope

doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje i način obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje.

Član 2.

(Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje)

Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje obračunati i uplaćeni u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 64/08 i 81/08) i ovom Odlukom, prihod su Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona.

Član 3.

(Vrste doprinosa)

Doprinosi za obavezno zdravstveno osiguranje se obračunavaju i plaćaju:

- a) iz ličnih primanja i drugih prihoda osiguranika (doprinosi iz osnovice),
- b) na lična primanja na teret poslodavca, odnosno na teret isplatioca doprinosa (doprinosi na osnovicu),
- c) iz drugih izvora koje obezbjeđuju obveznici obračunavanja i uplate doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Član 4.

(Obveznici doprinosa)

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke je fizičko lice – rezident Federacije:

- koje je na teritoriji Federacije u radnom odnosu kod pravnog ili fizičkog lica – rezidenta Federacije,
- koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obavljanje te dužnosti
- ostvaruje plaću ili drugu naknadu koja se tretira kao plaća,
- koje je na teritoriji Federacije zaposleno kod pravnog ili fizičkog lica - nezidenta Federacije, međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno,
- koje je od strane pravnog ili fizičkog lica – rezidenta Federacije, kod kojeg je u radnom odnosu, upućeno na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, ako nije obavezno osigurano po propisima države u koju je upućeno ili ako

međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno,

- koje je zaposleno u inostranstvu kod inostranog poslodavca, ako nije obavezno osigurano kod inostranog nosioca socijalnog osiguranja,
- koje ostvaruje primanja od drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada, u skladu sa propisima o porezu na dohodak,
- druga fizička lica – rezidenti Federacije, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja.

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke je i fizičko lice – rezident Federacije koje je na teritoriji Federacije:

- u radnom odnosu kod pravnog ili fizičkog lica – rezidenta Federacije,
- zaposleno kod pravnog ili fizičkog lica - nezidenta Federacije, ako međunarodnim ugovorom evidentiranim kod Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije drugačije određeno,
- zaposleno kod međunarodne organizacije i ustanove ili stranog diplomatskog i konzularnog predstavništva, ako međunarodnim ugovorom evidentiranim kod Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine nije drugačije predviđeno.

Obveznik doprinosa iz člana 3. tačka b) ove Odluke je:

- pravno ili fizičko lice – rezident Federacije, koje zapošljava zaposlenike u radnom odnosu i s njima izjednačene osiguranike,
- fizičko lice – rezident Federacije koje samostalno obavlja privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje u skladu sa propisima o porezu na dohodak,
- fizičko lice koje se bavi poljoprivredom i šumarstvom kao jedinim ili glavnim zanimanjem,
- trgovac pojedinac čija je samostalna djelatnost upisana u registar kod nadležnog organa,
- pravno ili fizičko lice isplatilac primanja na osnovu drugih vrsta samostalne djelatnosti i povremenog nesamostalnog rada.

Obveznici doprinosa iz člana 3. tačka c) ove Odluke su: zavodi, fondovi, organi uprave i druga pravna ili fizička lica određena propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Član 5.
(Osnovica doprinosa)

Osnovicu doprinosa iz člana 3. tačka a) ove Odluke čini:

1. plaća zaposlenika, rukovodnog zaposlenika i pripravnika,
2. plaća ili druga naknada funkcionera koja zamjenjuje plaću,
3. naknada plaće za prekid rada koji nije prouzrokovao zaposlenik,
4. naknada plaće za vrijeme praznika za koje se po zakonu ne radi,
5. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla zaposlenika u vrijeme korištenja godišnjeg odmora,
6. naknada plaće za vrijeme odsustva sa posla u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i dr.,
7. naknada plaće za vrijeme odsustva zaposlenika sa posla radi obrazovanja, stručnog osposobljavanja i prekvalifikacije zaposlenika,
8. naknada plaće u slučajevima privremene spriječenosti za rad uslijed bolesti do 42 dana,
9. naknada plaće zbog povrede na radu ili oboljenja od profesionalne bolesti, koja se isplaćuje iz sredstava pravnog, odnosno fizičkog lica kod kojeg je osiguranik zaposlen,
10. izuzetno, za zaposlenike u rudnicima uglja, tekstilnoj, kožnoj i industriji obuće kojima se isplaćuje najniža plaća i nisko akumulacijskim djelatnostima tradicionalnih esnafskih zanata utvrđenih posebnim propisom Kantonalne skupštine, osnovicu doprinosa čini umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,25 (definicija data u Zakonu o doprinosima Federacije BiH, član 6.a),
11. svako pojedinačno primanje od članstva u predstavničkim organima vlasti, ako to primanje nije obuhvaćeno osnovicom iz člana 5. tačke od 1. do 9., na osnovu članstva u skupštini, nadzornom odboru privrednog društva, člana upravnog odbora i drugih njima odgovarajućih tijela drugih pravnih lica, člana komisije i odbora tih tijela, stečajnog upravitelja i suca porotnika, koji nema svojstvo zaposlenika na sudu, primanje umanjeno za porezno priznati iznos izdatka za povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudaca i delegata i na osnovu drugih djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost,

12. ostala primanja i naknade fizičkih lica koja nisu obveznici doprinosa po drugom osnovu, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, zdravstvenom osiguranju i osiguranju od nezaposlenosti.

Osnovica iz člana 5. tačke od 1. do 9. ove Odluke je – plaća, odnosno naknada plaće radnika, utvrđena u skladu sa zakonom ili drugim propisima, s tim da osnovica za obračun doprinosa ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom.

Osnovica iz člana 5. tačke od 1. do 9. ove Odluke – za obveznika koji je na teritoriji Federacije zaposlen kod pravnog ili fizičkog lica – nerezidenta Federacije je njegova plaća, s tim da ta osnovica ne može biti niža od prosječne plaće zaposlenih na teritoriji Federacije, u skladu sa članom 6.a stav 2. Zakona o doprinosima Federacije BiH.

Osnovica iz člana 5. tačke od 1. do 9. ove Odluke – za obveznika koji je na teritoriji Federacije zaposlen kod humanitarne organizacije – nerezidenta Federacije je njegova plaća, s tim da ta osnovica ne može biti niža od prosječne plaće zaposlenih na teritoriji Federacije, u skladu sa članom 6.a stav 2. Zakona o doprinosima Federacije BiH.

Za obveznika koji je u radnom odnosu sa poslodavcem – rezidentom Federacije, a koji je upućen na rad ili stručno usavršavanje u inostranstvo, kao i za obveznika zaposlenog u inostranstvu kod inostranog poslodavca, osnovicu doprinosa čine lična primanja koja bi za istu vrstu posla ostvario u Federaciji, s tim da ta osnovica ne može biti niža od prosječne mjesečne plaće zaposlenih u Federaciji u skladu sa članom 6.a stav 2. Zakona o doprinosima Federacije BiH.

Član 6.
(Osnovica za obračun doprinosa preduzetnika)

Osnovica za obračun doprinosa preduzetnika je:

- a) Plaća i naknada plaće samostalnog preduzetnika koji dohodak utvrđuje na osnovu poslovnih knjiga, s tim da ta osnovica ne može biti niža od:
 1. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 1,10 za slobodna zanimanja (znanstveni radnici, veterinari, advokati, notari, revizori, porezni savjetnici, samostalne računovođe, inženjeri, arhitekti, prevoditelji, turistički vodiči, naučnici, književnici, izumitelji, samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i slične djelatnosti, djelatnosti novinara, umjetnika i sportista),

2. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 0,65 za samostalne djelatnosti obrta i srodne obrtu (djelatnosti obrta prema članu 2. Zakona o obrtu (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 52/02, 29/03 i 11/05) i djelatnosti slične obrtu regulisane posebnim propisima kao što su trgovačke, ugostiteljske, transportne, turističke, posredovanje pri davanju stvari u zakup ili podzakup),

3. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 0,35 za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu (djelatnosti iskorištavanja prirodnih bogatstava zemlje i prodaja ili zamjena neprerađenih proizvoda dobivenih obavljanjem tih djelatnosti, vinogradarstvo, povrtlarstvo i djelatnosti u proizvodnji bilja, kao i tov i držanje stoke kao sporedne djelatnosti u poljoprivredi).

b) Plaća i naknade plaće samostalnog poduzetnika koji plaća porez u paušalnom iznosu (koji obavlja djelatnosti obrta i djelatnosti slične obrtničkim, a koji nije obveznik PDV-a), s tim da ta osnovica ne može biti niža od :

1. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 0,55 za samostalne djelatnosti obrta i djelatnosti srodne obrtu, tj. ako obavljaju obrtničke djelatnosti i djelatnosti srodne obrtničkim, sami bez zaposlenih drugih lica i ako se obavljanje djelatnosti zasniva na vještini, a ne sredstvima za obavljanje djelatnosti - kućna radinost, ako obavljaju tradicionalne stare zanate i ako obavljaju prevoznike djelatnosti sa samo jednim sredstvom prevoza,

2. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 0,25 za samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu,

3. umnoška prosječne plaće u Federaciji za period I-IX prethodne godine i koeficijenta 0,25 za poduzetnike koji samostalno obavljaju privrednu, profesionalnu ili drugu djelatnost kao osnovno zanimanje, za nisko akumulacijske djelatnosti tradicionalnih esnafskih zanata.

Osnovica doprinosa za obveznike iz člana 4. stav 3. alineja 5. su primanja koja se isplaćuju fizičkim licima na osnovu drugih vrsta samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada.

Član 7. (Ostala primanja)

Doprinosi iz člana 3. tačke a) i b) ove Odluke se ne plaćaju na ostala primanja i naknade iz radnog odnosa, na koje se ne plaća porez na dohodak, u skladu sa propisima o porezu na dohodak.

Član 8. (Stope doprinosa)

Stope doprinosa prema osnovici su:

- na teret obveznika doprinosa (osiguranika) na osnovicu iz člana 5. stav 1. tačke od 1. do 10. i tačka 12. stav 2., 3. i 4. je 12,50% za obavezno zdravstveno osiguranje,
- na teret poslodavca na osnovicu iz člana 5. stav 1. tačke od 1. do 10. i tačka 12. te člana 6. je 4% za obavezno zdravstveno osiguranje,
- iznimno, prema osnovici iz člana 5. stav 1. tačka 11. ove Odluke, obračunavaju se doprinosi na teret osiguranika iz osnovice po stopi od 4% za obavezno zdravstveno osiguranje,
- iznimno, doprinosi na osnovicu iz člana 6. stav 1. obračunavaju se po stopi od 16,5% za obavezno zdravstveno osiguranje.

Član 9. (Obveznici doprinosa iz drugih izvora, osnovice i stope doprinosa)

Stope doprinosa i obveznici doprinosa iz člana 3. tačka c) ove Odluke, utvrđuju se kako slijedi:

- Federalni fond penzijskog i invalidskog osiguranja za:
 - korisnike penzija i korisnike drugih prava po osnovu penzijskog i invalidskog osiguranja po stopi od 1,2% na iznos isplaćene penzije, odnosno invalidnine,
 - obračun i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje ino osiguranika vrši se u skladu sa Međunarodnim sporazumima o socijalnom osiguranju. U skladu sa navedenim sporazumima Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja utvrđuje paušalni iznos po osiguraniku i ukupna sredstva za svaku kalendarsku godinu.
- Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona za nezaposlena lica po stopi od statistiku, po prijavljenom licu na zdravstveno osiguranje.

- c) Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice za:
- lica korisnike prava iz socijalne zaštite koja nisu osigurana po drugom osnovu, u skladu sa članom 21. Zakona o socijalnoj zaštiti, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - lica starija od 65 godina pod uvjetom da nisu osigurana po drugom osnovu, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - za djecu od rođenja do polaska u osnovu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu, po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - lica smještena u ustanove socijalne zaštite i lica koja primaju socijalnu pomoć po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku,
 - raseljena lica i povratnici pod uvjetom da nisu osigurani po drugom osnovu, u skladu sa članom 19. Zakona o raseljenim licima i povratnicima (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 06/06,10/08 i 10/11) po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- d) Ministarstvo za boračka pitanja za lica sa boravištem na teritoriji Federacije kojima je priznato svojstvo ratnog, mirnodobskog invalida, odnosno status korisnika porodične invalidnine saglasno pozitivnim propisima, ako nisu osigurani po drugom osnovu, obračun se vrši po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- e) Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport za učenike, odnosno redovne student najduže do navršene 26 godina života, a koji nisu osigurani po drugom osnovu, obračun se vrši po stopi 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće uposlenih u Federaciji po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku.
- f) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH za:
- lica kojima je priznat izbjeglički status pravosnažnom odlukom Ministarstva sigurnosti BiH, a na osnovu člana 72. i člana 76. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, koja imaju mjesto prebivališta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje se utvrđuje identifikacionim dokumentom – važećim izbjegličkim kartonom izdatim od strane Ministarstva sigurnosti BiH,
 - lica kojima je u postupku azila priznato pravo na privremeni boravak iz humanitarnih razloga pravosnažnom odlukom Ministarstva sigurnosti BiH, a na osnovu člana 35. Stav 1. tačka d) i člana 79. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu koja imaju mjesto boravišta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje je utvrđeno validnim putnim dokumentom ili identifikacionim dokumentom izdatim u skladu sa članom 38. Pravilnika o azilu BiH, pod uvjetom da se u navedenim dokumentima nalazi validna naljepnica odobrenja boravka izdata od strane Ministarstva sigurnosti BiH,
 - lica kojima je izbjeglički status priznat u skladu sa članom 100. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu i članom 45. Pravilnika o azilu BiH koja imaju mjesto prebivališta u Zeničko-dobojskom kantonu, a koje je utvrđeno identifikacionim dokumentom – važećim izbjegličkim kartonom izdatim od strane Ministarstva sigurnosti BiH.
- Stopa doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje osiguranika utvrđuje se u visini od 5% od prosječne bruto plaće uposlenih u BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Agencije za statistiku, a u skladu sa Pravilnikom o načinu ostvarivanja zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite osoba kojima je priznat izbjeglički status ili drugi vid međunarodne pravne zaštite u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj: 24/07).
- g) Lica sa prebivalištem na teritoriji Federacije koja imaju sredstva za izdržavanje, ako im se zdravstvena zaštita ne osigurava po drugom osnovu, obavezna su se osigurati na zdravstvenu zaštitu i doprinos se obračunava po stopi od 12,5% na osnovicu koju čini 60% prosječne neto plaće uposlenih u Federaciji u periodu I-IX mjesec prethodne godine. Izuzetno u 2013. godini, izdvajanje za stope doprinosa pod tačkama c), d), e) i f) zadržat će se na nivou sredstava planiranih Budžetom kantona 2013. godine.

h) Vjerska zajednica za zaposlenike koji profesionalno obavljaju funkciju i poslove u vjerskim zajednicama, do donošenja prijedloga nadležnog ministarstva BiH za pitanja penzijskog, invalidskog i zdravstvenog osiguranja i prava na osnovu socijalne zaštite u skladu sa Zakonom o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, broj: 5/04) Uputstvom o provedbi zakona o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica (“Službeni glasnik BiH”, broj:83/06), stopa doprinosa iznosi 12,5% iz ličnih primanja i 4% na isplaćena lična primanja s tim da osnovica ne može biti niža od najniže plaće utvrđene Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH.

Član 10.

Obračun i uplate doprinosa (posljedice neuplate doprinosa)

Obračun i uplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje kao i kontrola obračuna uplate doprinosa vrši se na način i po postupku uređenom Zakonom o doprinosima, Uputstvom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o poreznoj upravi Federacije BiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Ukoliko obveznik doprinosa ne izvrši uplatu doprinosa u skladu sa Zakonom i ovom Odlukom obustavlja mu se pravo na refundaciju naknade plaće za bolovanje preko 42 dana. Pravo na refundaciju naknade plaće za bolovanje preko 42 dana se u cjelosti uspostavlja sa danom podmirjenja svih dospjelih obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Član 11.

(Kaznene odredbe)

U slučaju kršenja odredbi ove Odluke na obveznike obračuna i uplate doprinosa primjenjivat će se sankcije utvrđene Zakonom o doprinosima.

Član 12.

(Odredbe o stavljanju propisa van snage)

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje osiguranika Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 4/06).

Član 13. (Završne odredbe)

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona”.

Broj: 01-37-23315/13
Datum, 05.11.2013. godine
Zenica

PREDSJEDAVALAČI

Sretko Radišić, s.r.

.....
VLADA

381.

Na osnovu člana 38. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“, broj 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj, 45/13), Odluke o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 56/13) i člana 16 stav 2. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 7/10), Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Ministarstva zdravstva, na 121. sjednici, održanoj dana 21.08.2013. godine, d o n o s i

O D L U K U

o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, kao i način njihovog propisivanja i izdavanja

I.

U Odluci o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona, kao i način njihovog propisivanja i izdavanja („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 12/12) u tabelarnom dijelu „Liste A“, tekst pod rednim brojem 10, mijenja se i glasi:

SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

525.

524.

„U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj: 8/96 i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 2/05), članom 54. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj 5/08), nakon što su dana 18.11.2013 godine objavljene u „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 12/2013, i u njima uočene očite štamparske greške u Odluci o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, Glavni i odgovorni urednik objavljuje :

ISPRAVKA ŠTAMPARSKE GREŠKE

Ispravljaju se štamparske greške u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ broj : 12/2013 od 18.11.2013 godine :

- na strani 810 verzije na bosanskom, kao i na strani 810 verzije na hrvatskom jeziku, umjesto teksta u članu 4. stav 1. u drugoj alineji (•) koji glasi: “koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obavljanje te dužnosti”, treba da stoji tekst: “ koje je izabrano ili imenovano na javnu ili drugu dužnost i za obavljanje te dužnosti ostvaruje plaću ili drugu naknadu koja se tertira kao plaća“, a briše se treća alineja (•) objavljenog teksta koja glasi: “ostvaruje plaću ili drugu naknadu koja se tertira kao plaća“.
- na strani 812 verzije na bosanskom, kao i na strani 812 verzije na hrvatskom jeziku, umjesto teksta u članu 9. stav 1. tačka b), koji glasi :“Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona za nezaposlena lica po stopi od statistiku, po prijavljenom licu na zdravstveno osiguranje”, treba da stoji: “Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona za nezaposlena lica po stopi od 1,25% na osnovicu koju čini 40% prosječne bruto plaće u Federaciji BiH po posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, po prijavljenom licu na zdravstveno osiguranje”,

Broj: 03-49-24/13
Zenica, 30.12.2013. godine

SEKRETAR
Mirsad Kadić, s.r.

„U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH“ broj: 8/96 i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 2/05), i članom 54. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj 5/08), nakon što su dana 27.12.2013 godine objavljene „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 13/2013, i u njima uočene očite štamparske greške, Glavni i odgovorni urednik objavljuje :

ISPRAVKA ŠTAMPARSKE GREŠKE

Ispravlja se štamparska greška u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“ broj : 13/2013 od 27.12.2013 godine :

- „na strani 922 verzije na bosanskom, kao i na strani 922 verzije na hrvatskom jeziku, na kraju teksta akta broj 441. , Odluke broj 02-14-24410/13 od 14.11.2013 godine, umjesto potpisnika akta koji glasi

:“MINISTRICA Romana Brkić, dipl.odvjetnica, s.r/v.r“, treba da stoji „PREMIJER Munib Husejnagić, dipl.ing.maš/stroj, s.r/v.r“.

Broj: 03-49-24-1/13
Zenica, 30.12.2013. godine

SEKRETAR
Mirsad Kadić, s.r.

Broj: 03-33-1075-7/25
Zenica, 05.11.2025. godine

**MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

PREDMET: Mišljenje o Prijedlogu Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu - dostavlja se
- Veza Vaš akt broj: 11-33-1075-6/25 od 04.11.2025. godine -

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko – dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH» broj 8/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Zeničko – dobojskog kantona» broj: 10/21), a na osnovu uvida u Prijedlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Pravni osnov Prijedloga Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Prijedlog Odluke) je pravilno utvrđen.

Prijedlog Odluke je usklađen s pravnim sistemom iz ove oblasti i urađen u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08) u onoj mjeri u kojoj je to bilo moguće, imajući u vidu osnovni tekst propisa.

Shodno članu 31. Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 10/21), Prijedlog Odluke se može razmatrati na jednoj od narednih sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
1x naslovu,
1x a/a.

RUP
ZAPP

Broj: 06/02-33-1075-1/25
Zenica, 13.11.2025. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, dostavlja se
Veza vaš akt broj: 11-33-1075-8/25 od 11.11.2025. godine

U skladu s članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22) i članom 31. stav (1) tačka b) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), a na osnovu uvida u Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu (u daljem tekstu: Prijedlog Odluke), a u postupku analize Prijedloga Odluke, provedene s ciljem utvrđivanja usklađenosti iste sa:

- Zakonom o prekršajima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 63/14 i „Sl. glasnik BiH“, br. 41/22 - odluka US BiH i 68/22 - odluka US BiH),
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05),
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22),
- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima, te drugim instrumentima zaštite ljudskih prava, koji imaju pravnu snagu ustavnih odredaba, daje se:

MIŠLJENJE

U skladu sa članom 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, a u postupku davanja Mišljenja na dostavljeni akt broj i datum gornji Ministarstvo za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, sa aspekta svoje nadležnosti, nema primjedbi na dostavljeni Prijedlog Odluke.

Dostaviti:
1x Naslovu,
1x a/a.

MINISTAR

Hebojša Nikolić

Broj: 07-33-1075-9/25
Zenica, 17.12.2025. godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu
- *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, koji je dostavljen na mišljenje od strane Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona uz akt broj: 11-33-1075-1/25 od 11.11.2025. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“, a članom 42. stav 1. istog Zakona, propisano je da „prijedlozi zakona, uredbi i drugih propisa koje Vlada donosi ili predlaže donošenju Parlamentu moraju sadržavati procjenu finansijskih efekata na budžet.“

Članom 21. stav 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05), propisano je da „ako se za provođenje zakona ili drugog propisa koji se predlažu moraju osigurati određena finansijska sredstva, organi uprave obavezni su u obrazloženju tog propisa iskazati orijentacijski iznos finansijskih sredstava koja su potrebna za njegovo izvršavanje i odrediti izvore iz kojih treba osigurati ta sredstva.“

Članom 30. stav (1) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), propisano je da obrazloženje propisa, između ostalog sadrži „visinu i izvor finansijskih sredstava potrebnih za provođenje propisa“, a članom 63. stav (1) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/08), propisano je da: „Obrazloženje finansijskih sredstava sadrži procjenu potrebnih sredstava, izvora i metoda osiguranja tih sredstava za provođenje propisa.“

U Obrazloženju Prijedloga Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, između ostalo navedeno je: „Provođenje ove Odluke ne iziskuje dodatna sredstva u Finansijskom planu Zavoda niti u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona. Obzirom da je kao obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do 18 godina života odnosno za kategoriju djece školskog uzrasta koja ne pohađaju osnovno odnosno srednje obrazovanje kao obveznik uplate doprinosa propisano Ministarstvo za rad, socijalnu

politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona sa istim su izvršene konsultacije, te je navedeno Ministarstvo saglasno sa predloženim rješenje što je vidljivo iz dopisa broj: 09-02-2176-1/25 od 28.03.2025. godine.“.

U Izjavi o fiskalnoj procjeni – Obrazac IFP-DA od 11.12.2025. godine, dostavljenoj uz akt Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona, broj: 11-33-1075-9-1/25 od 12.12.2025. godine navedeno je, između ostalog slijedeće: „prihod koji Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona planira po osnovu „Doprinosa za socijalnu zaštitu“ (ekonomski kod: 712000) nakon usvajanja Prijedloga Izmjena i dopuna Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu predstavlja rashod za Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Budžet Zeničko-dobojskog kantona“.

Dakle, iz dostavljenog Obrazloženja Prijedloga Odluke i Izjave o fiskalnoj procjeni, proizilazi da donošenje i primjena Prijedloga Odluke, zahtjeva izdvajanja iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

Članom 54. stav 1. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, propisano je da „isplata bruto plaća i naknada, te naknada korisnicima prava po osnovu drugih zakona, na osnovu utvrđene osnovice može se vršiti samo do visine planiranih sredstava u budžetu za te namjene.“.

S tim u vezi, obim preuzimanja obaveza od strane Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, po osnovu Prijedloga Odluke, moći će se vršiti do iznosa planiranog za navedene namjene u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

Ministarstvo finansija u ovome trenutku ne može prejudicirati obim preuzimanja obaveza od strane Budžeta Kantona u narednim budžetskim godinama, po osnovu predmetnog Prijedloga Odluke.

Odredbama tačke 8. Uputstva o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16), propisano je: „Odgovornost za planiranje i stvaranje obaveza u okviru propisanog budžeta je isključivo na rukovodiocu budžetskog korisnika.“

Odredbama člana 25. stav (2) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), propisano je:

„Predlagač materijala je odgovoran da prijedlog materijala koji se dostavlja radi razmatranja na sjednicama Vlade bude u skladu sa Ustavom, važećim zakonima i provedbenim propisima.“

S tim u vezi, Ministarstvo finansija ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena od strane obrađivača i predlagača u dostavljenom Prijedlogu Odluke.

Ukoliko se Vlada i Skupština Zeničko-dobojskog kantona opredijeli za donošenje Prijedloga Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu, bilo bi potrebno u Budžetu Kantona za naredne budžetske godine na poziciji Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, planirati finansijska sredstva za doprinose za djecu od rođenja do 18 godina života, odnosno za kategoriju djece školskog uzrasta koja ne pohađaju osnovno, odnosno srednje obrazovanje.

U slučaju eventualne potrebe za još dodatnim sredstvima za provedbu navedenog Prijedloga Odluke, nedostajuća finansijska sredstva kroz uštede, unutrašnje preraspodjele sredstava, isl., obavezni su obezbijediti Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona i Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona.

Imajući u vidu gore navedeno Obrazloženje Prijedloga Odluke i Izjavu o fiskalnoj procjeni propisa, Ministarstvo finansija nema drugih primjedbi i sugestija iz svoje nadležnosti.

S poštovanjem!

Dostavljeno:
1x Naslovu,
1x a/a.

OBRAZAC IZJAVE O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP-DA

NAZIV

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZENIČKO-DOBROSKOG KANTONA

KOD

21010001

2. Osnovni podaci o priloženom prijedlogu

Vrsta propisa

Zakon

Uredba

NE

NE

Odluka

Drugi akti

DA

NE

Strategija

Drugi akti planiranja

NE

NE

3. Fiskalni efekti

3.1. Prihod i primici budžeta

KOD	NAZIV	OČEKIVANI PRIMICI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n					OČEKIVANI PRIMICI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+1					OČEKIVANI PRIMICI I PRIMICI U TEKUĆOJ GODINI n+2							
		1	2	3	4	5	6+4-5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
711000	Porezi na uložni pojedinačni preduzeća	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
713000	Porezi na plaću i radnu snagu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
714000	Porezi na imovinu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
715000	Porezi na dobit i usluge (zaposlate obvezne na osnovu poreza na promet dobara i usluga)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
716000	Porez na dohodak	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
717000	Prihod od ulaznih poreza	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
719000	Ostali porezi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
721000	Prihod od potuzetništva i imovine i prihodi od pozivnih kursnih razlika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
722000	Naknade i taksae i prihodi od pružanja javnih usluga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
723000	Novčane kazne (neporezne prihode)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
731000	inostranh vlada i međunarodnih organizacija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
732000	Prinijem takuci transferi ostalih nivoa vlasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
733000	Donacije	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
741000	Prinijem kapitalni transferi ostalih nivoa vlasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
742000	Kapitalni transferi ostalih nivoa vlasti	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
777000	Prihod po osnovi zaslužnih usluga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
789000	Prihod od unetih transakcija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
811000	Kapitalni prihodi od prodaje stalnih sredstava	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
813000	Prihod od finansijske imovine	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
814000	Prihod od dugoročnog zaduživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
815000	Prihod od kratkoročnog zaduživanja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO PRIMICI I PRIMICI		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

3.2. Rashodi i izdaci budžeta

KOD	NAZIV	TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n					TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n+1					TROŠKOVI PROVOĐENJA U TEKUĆOJ GODINI n+2							
		1	2	3	4	5	6+4-5	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
UKUPNO RASHODI I IZDACI		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Budžet kantona, vanbudžetski fondovi i korisnici	Navedeni prihod koji Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona planira po osnovu "Doprinosa za socijalnu zaštitu" (ekonomski kod: 712000) nakon usvajanja Prijedloga Izmjena i dopuna Odluke o osnovicama i za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu predstavlja rashod za Ministarstvo za socijalni rad, politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona, odnosno Budžet Zeničko-dobojskog kantona.
Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	
Jedinice lokalne samouprave (općine i gradovi)	
F. 7. Pečet i potpis odgovornog lica obradivača, odnošno predlagача propisa	DIREKTOR ZZO ZDK: MINISTRICA ZDRAVSTVA Ahmed Kasap, mag. oec. ZDK: dr. Aida Salčinović Mjesto i datum Zenica, 11.12.2025. godine

Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko-dobojskog kantona

Broj: 09-02-2176-1/25
Zenica, 28.03.2025. godine

ZAVOD ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Primerak	04-04-2025	ost
Organi		
01-35-6866		

PREDMET: Odgovor na upit – dostavlja se;
Veza: vaš akt broj: 02-33-2385/25 od 03.02.2025. godine

Vezano za vaš akt broj i datum gornji, u kojem nas obavještavate o potrebi izmjene člana 9. stav (1) tačka c) alineja 3) Odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 12/13 i 14/13), kao i o potrebi da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona bude obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do 18 godina života, ovaj organ se očituje kako slijedi:

Saglasni smo s prijedlogom da se izvrši izmjena navedene odredbe, te da Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona bude obveznik uplate doprinosa za djecu od rođenja do 18 godina života, jer se ova izmjena usklađuje s presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-61/17 od 15.10.2019. godine, kao i sa međunarodnim pravima djeteta.

Budući da je presuda Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine obavezujući akt, Ministarstvo je opredijeljeno da poštuje njeno tumačenje. U skladu s tim, dajemo pozitivno mišljenje na prijedlog o izmjeni odredbe, jer smo dužni uskladiti našu praksu s presudom i implementirati njezina uputstva.

Dostavljeno:
 naslov
 a/a

MINISTAR

Antonio Šimunović

старијим од 18 година све до њихове 26 године живота под условима да су држављани Босне и Херцеговине, да имају пребивалиште на територији Федерације и да студирају.

По мишљењу Уставног суда Федерације тумачење оспорене норме: реченичко, циљано и логичко, а усклађено са обавезном примјеном закона у складу са обавезујућим нормама међународних уговора, конкретно Конвенције, је такво да сва дјеца "од рођења", дакле, док год су у статусу дјетета (18 година живота по Конвенцији) имају право на здравствено осигурање. Додатним текстом не оспорава се, нити ограничава право на здравствено осигурање дјеце. Дакле, у овом случају, по ставу Уставног суда Федерације, оспорени дио члана 19. тачка 13а. Закона не умањује право дјетета од рођења до 18 године живота на здравствену заштиту, него примјена и различито тумачење исте у једном кантону у Федерацији Босне и Херцеговине. Уз све то, треба имати у виду и да је основно образовање обавезно према Оквирном закону о основном и средњем образовању у Босни и Херцеговини на нивоу Босне и Херцеговине, што додатно потврђује напријед наведеној аргументацију.

Право на здравствену заштиту као универзално право на нивоу Федерације Босне и Херцеговине је уређено низом наведених прописа у којима је евидентно да се дјететом сматра свако лице од рођења до пунољетства, као и да су му пружена иста права здравственог осигурања и здравствене заштите као здравствено осигураној дјечи, без обзира на њихов статус и чињеницу да ли су ученици основних школа.

Овај Суд са жаљењем прихвата чињеницу да постоје проблеми у области здравственог осигурања дјеце у Тузланском кантону. Међутим, сматра да исти нису настали због оспореног дијела члана 19. тачка 13а. Закона, већ искључиво због евентуално неодговарајућих и неусклађених прописа из области здравства у том кантону који су донесени у извршењу федералних прописа, на које је подносилац захтјева и указао. Како се подносилац захтјева изјаснио да не тражи од Уставног суда Федерације оцјену уставности кантоналних прописа из области здравства на подручју Тузланског кантона, већ их је само навео као примјер, овај Суд није разматрао уставност кантоналних прописа, поступајући у складу са чланом 13. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине у којем је прописано да Уставни суд Федерације одлучује у границама захтјева који су истакнути у поступку.

У односу на оспорени дио члана 19. тачка 12. Закона проблематизује се уставност истог јер се пружање обавезног здравственог осигурања незапосленим лицима условљава пријављивањем заводу за запошљавање у роковима од 30 до 90 дана. Подносилац захтјева суштински сматра да се тако крше права прописана Уставом Федерације Босне и Херцеговине, Универзалном Декларацијом о људским правима, Конвенцијом о укидању свих облика дискриминације жена, Међународним пактом о економским, социјалним и културним правима, Конвенцијом и Европском конвенцији за заштиту људских права и основних слобода. Сматра неприхватљивим да се прописивањем рокова, ограничава право на обавезно здравствено осигурање и приступ здравственој заштити био којем држављанину Федерације Босне и Херцеговине. Указује да се тако крши једно од основних људских права посебно осјетљивом дијелу становништва (труднице, породиље, хронично оболели и др.).

По мишљењу овога Суда, оспорени дио члана 19. тачка 12. не би се могао посматрати ван контекста осталих закона којима је уређена област здравствене заштите, те се одредбе тог Закона, како садржински, тако и појмовно не могу

тумачити ван контекста осталих системских прописа из области здравствене заштите на федералном и кантоналном нивоу.

Прописивањем рокова као процесних претпоставки за остваривање одређеног права у надлежности је законодавца. Стога рокови који се оспоравају и са становишта дужине и уопште увођења процесних правила за остваривање неког права нису извор неуставности, изузев ако би се утврдило да су неразумно кратки, гдје би у таквом случају њихово прописивање било у функцији ускраћивања или онемогућавања остваривања одређеног права, а не разумно оправдане процесне дисциплине.

Уставни суд Федерације констатује да су прописани законски рокови у оспореној одредби члана 19. тачка 12. Закона релативно кратки, али не и неразумно кратки да би то било разлогом њихове неуставности. Утолико прије што Закон о управном поступку ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 2/98 и 48/99) детаљно прописује могућност поврата у пређашње стање у свим случајевима када је странка из оправданих разлога пропустила да изврши односно предузме неку радњу, а у конкретном случају то је пријављивање за остваривање права из здравственог осигурања. На основу свега наведеног, Уставни суд Федерације закључује да је члан 19. тач. 12. и 13а. Закона у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Из свих наведених разлога Уставни суд Федерације је одлучио као у изреци ове пресуде.

Како је предмет овим ријешен у *meritumu*, престала је потреба за доношењем одлуке о привременој мјери.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, предсједница Суда, Весна Будимир, Мирјана Чуљковић, проф. др Един Муминовић и др сц. Ката Сењак, судије Суда.

Предсједница

Број У-61/17
15. октобра 2019. године
Сарајево

Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
Александра Мартиновић, с. р.

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevima Potpredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine za utvrđivanje ustavnosti člana 19. tač. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, na osnovu člana IV.C.3.10.(2) a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 15.10.2019. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da je član 19. tač. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i službenim glasilima kantona.

Образложење

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Potpredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine Milan Dunović (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) je dana 30.10.2017. godine dostavio Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela člana 19. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljem tekstu: oспорени дио члана 19. таčka 13а. Закона) и заhtjev за доношење привремене мјере којом би се обуставила примјена истог до доношења коначне одлуке овог Суда. Заhtјеви су заведени под бројем У-61/17.

Podnosilac zahtjeva je dana 05.07.2018. godine Ustavnom sudu Federacije dostavio još dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela člana 19. tačka 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljem tekstu: osporeni dio člana 19. tačka 12. Zakona) i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena istog do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Federacije. Ovi zahtjevi su zavedeni pod brojem U-17/18.

2. Rješenje o spajanju postupaka

Obzirom da se radi o zahtjevima za utvrđivanje ustavnosti istoga Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljem tekstu: Zakon), Ustavni sud Federacije je na sjednici održanoj 12.09.2018. godine, uz primjenu člana 38. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03) donio Rješenje broj U-61/17 od 12.09.2018. godine o spajanju postupaka u predmetima broj U-61/17 i U-17/18, te da će se voditi jedinstven postupak i donijeti jedna odluka pod brojem U-61/17.

3. Stranke u postupku

Na osnovu člana 39. stav 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine stranke u ovom postupku su: podnosilac zahtjeva i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, kao donosilac Zakona.

4. Bitni navodi zahtjeva za ocjenu ustavnosti i zahtjeva za privremenu mjeru

U zahtjevu od 30.10.2017. godine, podnosilac zahtjeva smatra da je osporenim dijelom člana 19. tačka 13a. Zakona, došlo do povreda: pete alineje Preambule, čl. II.A.2., II.A.2.(1) a), j) i o), II.A.6., V.1.1.a) i VII.3 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine; čl. 1. i 25. Univerzalne Deklaracije o ljudskim pravima; člana 12. stav 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena; člana 2. i člana 12. st. 1. i 2. tač. a) i d) Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima; čl. 2., 3., 4. i 6., člana 24. st. 1. i 2. tač. b) i d) i člana 41. Konvencije o pravima djeteta (u daljem tekstu: Konvencija), člana 1. Protokola 12. i člana 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ukazuje da su iz prava na obavezno zdravstveno osiguranje isključena djeca od 6 do 15 godina života koja nisu učenici osnovnih škola čime su ta djeca dovedena u nepovoljniji položaj od ostalih vršnjaka. Smatra da su pravo na zdravstvenu zaštitu djeteta i pravo na osnovno obrazovanje djeteta dva zasebna i apsolutno zaštićena prava koja se trebaju nezavisno ostvarivati jedno od drugog bez ikakvih uslovljavanja, jer se samo tako mogu ostvariti najbolji interesi djeteta, a to bi morao biti legitiman cilj svakog naprednog društva. To nameće obavezu za javnu vlast da maksimalno štiti sva prava sadržana u Konvenciji bez ikakvih uslovljavanja. U členu 2. Konvencije garantuje se jednak status djece u pogledu uživanja prava garantovanih Konvencijom, uz obavezu države stranke da će poštovati i garantovati prava izložena u ovoj Konvenciji svakom djetetu bez diskriminacije bilo koje vrste, uz obavezu države da će preduzeti sve odgovarajuće mjere da osigura zaštitu djeteta od svih oblika diskriminacije. U čl. 3. i 4. Konvencije propisano je da u svim akcijama u vezi sa djecom sve javne i državne ustanove moraju prvenstveno voditi računa o interesima djeteta, uz obavezu država stranaka da organizuju da službe i ustanove odgovorne za brigu ili zaštitu djece budu pod stručnim nadzorom i da svoje djelovanje usklade vodeći računa o sigurnosti i zdravlju djece uz preduzimanje svih odgovarajućih mjera za primjenu prava priznatih u Konvenciji. U členu 6. Konvencije garantuje se svakom djetetu pravo na život, a državi stranki nameće obaveza da do krajnje moguće mjere osigura preživljavanje i razvoj djeteta. U členu 24. st. 1. i 2. b) Konvencije priznaje se pravo djetetu da uživa najviši standard

zdravlja, da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju i obavezuje svaku državu stranku da obezbijedi pružanje potrebne medicinske pomoći i brigu za zdravlje djece. Članom 41. Konvencije zabranjeno je svako umanjivanje prava garantovanih odredbama Konvencije putem nacionalnog zakonodavstva država stranaka. Konvencija je sastavni dio ustavnog poretka Federacije Bosne i Hercegovine, a osporenim dijelom člana 19. tačka 13a. Zakona prekršena je, ne samo Konvencija, nego i drugi obavezujući međunarodni pravni akti i to: Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Protokol 12. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda garantuje i Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda. Institucija ombudsmena /ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nakon istraživanja 2012. godine objavila specijalni izvještaj "Zdravstvena zaštita djece u Bosni i Hercegovini" sa preporukom Skupštini i Vladi Tuzlanskog kantona da preduzmu adekvatne i efikasne mjere u cilju osiguranja bezuslovne i besplatne zdravstvene brige za svu djecu na području kantona, a Zavodu zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona da osigura da sva djeca na području tog kantona budu oslobođena neposrednog ličnog sudjelovanja u vidu plaćanja godišnje premije-markica. Kantonalne vlasti nisu postupile po preporukama pozivajući se na stav Federalnog ministarstva zdravstva da je zdravstvena zaštita djece do 15 godina regulisana zakonskim okvirom. Navodi da u budžetu za 2016. godinu u tom kantonu uopšte nisu planirana sredstva za te namjene. Odlukom o izmjenama Odluke o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona ("Službene novine TK", broj 5/16) zdravstvo je jednostavno "prebačeno" sa federalnog i kantonalnog nivoa na nivo lokalne samouprave prema mjestu prebivališta djece kojima je uskraćeno pomenuto pravo. Ovakvo ponašanje kantonalne vlasti u Tuzli je suprotno Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i predstavlja kršenje principa "odozgo prema dolje", jer nakon donošenja Zakona, kantonalne vlasti u Tuzli su nastavile sa kršenjem, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, garantovanog prava građana tako što uopšte nisu osigurale bilo kakva sredstva za obaveznu zdravstvenu zaštitu djece od 6 do 15 godina koja nisu na redovnom školovanju. Interesantno je da je pomenuti kanton svoju ustavnu nadležnost i obavezu jednostavno "prenio" na opštine odlukom, kao nižerangiranim pravnim aktom, a ne zakonom. Samovoljno prenošenje ustavne kantonalne nadležnosti na niži nivo vlasti na ovakav način je u cijelosti neprihvatljivo. Podnosilac zahtjeva navodi da ne traži ocjenu ustavnosti kantonalnih propisa, nego iste navodi samo kao primjer dokle sve izbjegavanje ustavnih obaveza kantona može ići. Navedena zakonska rješenja nisu poznata u Republici Srpskoj, niti u državama regiona. Predlaže ovom Sudu da u osporenim dijelima člana Zakona riječi "osnovnim i" ocijeni neustavnim i da se isti prestane primjenjivati nakon objavljivanja presude ovoga Suda u "Službenim novinama Federacije BiH".

U zahtjevu od 05.07.2018. godine podnosilac zahtjeva problematizuje osporeni dio člana 19. tačka 12. Zakona, ukazujući da isti propisuje da osiguranici zdravstvenog osiguranja mogu biti samo ona nezaposlena lica koja su prijavljena zavodu za zapošljavanje u roku od 30, odnosno 60 ili 90 dana: nakon prestanka radnog odnosa, obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka primanja naknade plaća na koju imaju pravo prema ovom zakonu ili prema propisima donesenim na osnovu ovoga zakona i dr. Smatra da je tako došlo do povreda pete alineje Preambule, čl. II.A.2., II.A.2.(1) a), j) i o), II.A.6., V.1.1.a) i VII.3 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine; člana 25. Univerzalne Deklaracije o ljudskim pravima u vezi sa članom 2; člana 12. stav 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena; člana 12. st. 1. i 2. a) i d) Međunarodnog

pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima; čl. 2., 3., 4. i 6., samostalno i u vezi sa članom 2.; čl. 2., 3., 4., 6., 13., 24. st. 1. i 2. i 41. Konvencije o pravima djeteta; člana 1. Protokola broj 12. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ukazuje da Zakon propisuje posebne rokove, kao formalno-procesne uslove, za ostvarivanja obaveznog zdravstvenog osiguranja, a u slučaju propuštanja tih rokova trajno se gubi pravo na zdravstvenu zaštitu, kao jedno od osnovnih ljudskih ustavnih prava što nije u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i međunarodnim pravnim standardima. Smatra posebno zabrinjavajućim da se to pravo uskraćuje licima sa neriješenim statusnim pitanjima koje su u stanju socijalne potrebe ekstremnog nivoa, uključujući pripadnike romske nacionalne manjine, posebno žene-trudnice i porodilje. Pravo na obavezno zdravstveno osiguranje ne bi se smjelo ničim uslovljavati, a pogotovo ne rokovima i procedurama jer se, najčešće, radi o licima u stanju potrebe kojima se na opisani način praktično onemogućava uživanje prava na zdravstvenu zaštitu kao jedno od osnovnih ljudskih prava. Navodi podatak da u Tuzlanskom kantonu status osiguranika obaveznog zdravstvenog osiguranja nisu imale 41 trudnica i 76 porodilja u 2015. godini, te 56 trudnica i 77 porodilja u 2016. godini. Zdravstvo je oblast koja spada u tzv. zajedničku nadležnost federalne vlasti i kantona. U situaciji kada zakonodavac (federalna vlast) nije uređio ovu oblast na odgovarajući način, a neki kantoni se uopšte i ne bave ovim problemom, jer to iziskuje dodatna finansijska sredstva, jasno je da u toj situaciji ispaštaju oni koji nikako ne bi smjeli, a to su: trudnice, porodilje, hronični bolesnici kojima se tako krše osnovna ljudska prava garantovana Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Ukazuje na odredbu iz člana II.A.2. i II.A.2. (1) j) i o) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje obavezuju Federaciju da osigura primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda, u konkretnom slučaju pravo na zaštitu porodice i djece i pravo na zdravstvenu zaštitu. Zakonodavac je u osporenom dijelu člana 19. tačka 12. Zakona direktno ograničio prava trudnicama i porodiljama i onemogućio im pristup zdravstvenoj zaštiti u trudnoći čime je direktno prekršio član 12. stav 2. Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena. Napominje da je Komitet za eliminaciju rasne diskriminacije (CERD) nakon razmatranja devetog, desetog i jedanaestog periodičnog izvještaja o Bosni i Hercegovini u zaključnim zapažanjima izrazio svoju zabrinutost zbog strogih uslova za prijavu za zdravstveno osiguranje, nedovoljne primjene propisa koji garantuju besplatnu zdravstvenu zaštitu neosiguranim ugroženim skupinama, kao što su djeca i trudnice, uključujući i uskraćivanje zdravstvenih usluga, što ima posebno negativan utjecaj na Rome, te uputio zaključnu preporuku da Bosna i Hercegovina, između ostalog, poboljša pristup Roma zdravstvenoj zaštiti, između ostalog i uklanjanjem prepreka za prijavu za zdravstveno osiguranje, i osigura da zakoni i propisi koji propisuju besplatan pristup zdravstvenoj zaštiti uvijek i potpuno budu primijenjeni. Tvrdi da je primjenom osporenog dijela člana 19. tačka 12. Zakona došlo do diskriminacije na osnovu pola, socijalnog i drugog statusa, pripadnosti nacionalnim manjinama i posebno ranjivim grupama unutar društva, što je sve suprotno članu 1. Protokola broj 12. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Smatra da redovni sudovi nisu skloni kritički promatrati zakone koji su na snazi, da je pravna zaštita koju pruža apelacija Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine nedjelotvoran pravni lijek u smislu člana 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda koja propisuje da svako ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima.

5. Bitni navodi odgovora na zahtjeve

Ustavni sud Federacije je na osnovu člana 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine aktom broj U-61/17 od 17.11.2017. godine od oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine tražio odgovore na navode iz zahtjeva od 30.10.2017. godine, a koji se odnosi na osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona. Također je zatraženo i dostavljanje transkripta sa sjednice Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 27.05.2008. godine i transkript sa sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, kao i prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) uputila Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine na usvajanje, kao i svu dokumentaciju vezanu za donošenje pomenutog Zakona.

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, putem Zakonodavno-pravne komisije, u odgovoru broj 02-02-2058/17 od 21.12.2017. godine navodi da je razmatrajući osporeni dio odredbe člana 19. tačka 13a. pribavio mišljenje Vlade Federacije, kao predlagaoca predmetnog Zakona, te zauzeo stav da osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona ne povređuje pravo djeteta na obavezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu. Ova Komisija izražava stav da neizvršavanje federalnih i kantonalnih propisa od strane nadležnih kantonalnih organa, te u vezi s tim nesankcionisanje roditelja ili staralaca koji svoju djecu, protivno zakonskim odredbama, ne uključuju u sistem obaveznog osnovnog obrazovanja, zatim nezbrinjavanje socijalno ugrožene, zlostavljane, zanemarene ili zapuštene djece od strane kantonalnih organa nadležnih za socijalnu zaštitu, ima za posljedicu da djeca koja nisu uključena u sistem obaveznog osnovnog obrazovanja, samim tim nisu uključena ni u sistem obavezne zdravstvene zaštite. Citira član 16. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini koji propisuje obavezno osnovno obrazovanje za svu djecu. Nadalje se ističe da kantonalni zakoni kojima se uređuje oblast obaveznog osnovnog obrazovanja, ne propisuju izuzetak od obaveze sticanja osnovnog obrazovanja za djecu koja zbog zdravstvenog stanja nisu u mogućnosti pohađati redovitu nastavu, već se za tu kategoriju predviđaju prilagođeni oblici nastavnog rada. Izvodi se zaključak da osnovno pravo djeteta na obavezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu nisu povrijeđena zbog neusaglašenosti osporenog dijela člana 19. tačka 13a. Zakona sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, nego zbog neprovođenja postojećih propisa od strane nadležnih kantonalnih organa, a čijim provođenjem bi se ovoj kategoriji ugrožene djece osigurali, ne samo zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita, nego i ostala prava koja su im zagantovana Konvencijom, Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine. Nadalje, ističu da podržavaju stav Vlade Federacije da bi donošenje privremene mjere kojom bi se brisao osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona, iz sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja isključila djeca za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim školama, a koja nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodice osiguranika, i za koje do sada doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava i uplaćuje nadležni kantonalni organ za obrazovanje, što uključuje i osiguranje pokrića u plaćanju participacije a kako je to definisano Zakonom. Predlaže se da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom bi se utvrdilo da je osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud Federacije je na osnovu člana 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine aktom od 11.07.2018. godine od oba doma Parlamenta Federacije

Bosne i Hercegovine tražio odgovore na navode iz zahtjeva od 05.07.2018. godine. Predstavnički dom i Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine nisu dostavili odgovore na navode iz zahtjeva koji se odnose na osporeni dio člana 19. tačka 12. Zakona.

6. Prethodni postupak

U toku priprema za odlučivanje u ovom predmetu Ustavnom sudu Federacije je dostavljeno Mišljenje Vlade Federacije broj 03-01-1369/2017PO od 18.12.2017. godine koje se odnosi na osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona. U istom je, između ostalog, istaknuto da na osnovu Ustava Federacije Bosne i Hercegovine oblast zdravstva spada u tzv. podijeljene nadležnosti između federalne vlasti i kantona. Odredbama člana 19. Zakona su utvrđene kategorije osiguranika, dok su članom 86. tog Zakona utvrđene kategorije obaveznika obračunavanja i uplate doprinosa iz zdravstvenog osiguranja. Kada je riječ o djeci u sistemu obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom je omogućeno ostvarivanje prava na obavezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu na način da djeca mogu koristiti ta prava kao članovi porodice osiguranika u smislu člana 20. Zakona, a ukoliko djeca ne koriste ta prava kao članovi porodice osiguranika, njihov status zdravstvenog osiguranja je regulisan članom 19. tač. 13. i 13a. Zakona. Odredbom člana 86. stav 1. tačka 7a. i tačka 8. Zakona definisano je da je organ uprave kantona nadležan za poslove socijalne i dječije zaštite obaveznik obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu, te da je organ uprave kantona nadležan za obrazovanje obaveznik obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za učenike i studente, koji nisu osigurani po drugom osnovu u skladu sa osporenim dijelom člana 19. tačka 13a. Zakona. Također je istaknuto da u skladu sa članom 90. st. 2. i 3. Zakona, djeca do navršene 15. godine života, odnosno stariji maloljetnici do 18. godine života, koji nisu zdravstveno osigurani po drugom osnovu, oslobođeni su učešća u plaćanju prilikom korištenja zdravstvene zaštite, te da plaćanje te participacije pada na teret organa uprave nadležnog za poslove socijalne i dječije zaštite.

U skladu sa članom 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", broj 70/08), kantonalni organi uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja kantona i vlade kantona bili su dužni uskladiti svoje akte sa odredbama tog Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Prednje podrazumijeva da su isti bili dužni uskladiti kantonalne odluke o visini sredstava ličnog učešća osiguranih lica, koje se može utvrditi za određene vidove zdravstvene zaštite, kao i uskladiti odluke o utvrđivanju osnovica stopa i načina obračunavanja uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje, a što je u nadležnosti kantonalnih skupština u skladu sa članom 85. Zakona. Navedeno je podrazumijevalo i obavezu osiguranja finansijskih sredstava u kantonalnim budžetima za plaćanje doprinosa za zdravstveno osiguranje za kategoriju osiguranika iz člana 19. tač.13. i 13a. Zakona, što uključuje i osiguranje finansijskih sredstava za plaćanje participacija za djecu koja nisu navršila 15 godina i starije maloljetnike do 18 godina života, ukoliko nemaju zdravstveno osiguranje po drugom osnovu. Vlada Federacije ističe da je u skladu sa čl. 83., 84. i 85. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05) odnos federalnih organa uprave i kantonalnih, opštinskih i gradskih organa uprave zasnovan na obavezama koje za svaki od tih organa proističu iz federalnih zakona i drugih federalnih propisa, kao i međunarodnih ugovora koje je zaključila Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno Bosna i Hercegovina. Pojašnjava da su

federalni organi uprave obavezni osigurati izvršavanje federalnih propisa i ugovora na cijeloj teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine i, s tim u vezi, imaju nadležnosti preduzimati sve one mjere i aktivnosti prema nižim nivoima vlasti kojima se osigurava izvršavanje svih poslova državne uprave. U slučaju neizvršavanja odgovarajućih poslova na nižim nivoima vlasti, a koji su iz domena federalnih propisa i zakona, jedina mogućnost je upozorenje nadležnog kantonalnog, opštinskog i gradskog organa, odnosno Vlade Federacije koja nakon toga ima obavezu upoznati o istom vlade kantona tražeći preduzimanje adekvatnih mjera. Međutim, zakon ne poznaje konkretne sankcije za nesprovođenje federalnih politika i zakona od strane organa vlasti. U Mišljenju je također istaknuto, da kada je u pitanju sektor zdravstva, Vlada Federacije je više puta upozoravala vlade kantona, kao i kantonalna ministarstva zdravstva o nesprovođenju odgovarajućih federalnih propisa i zakona iz te oblasti. Također je navedeno da postoje kategorije djece od 6 do 15 godina koja nisu uključena u sistem osnovnog obrazovanja, te po tom osnovu ne mogu koristiti pravo na zdravstveno osiguranje na osnovu osporenog dijela člana 19. tačka 13a. Zakona. Na razini Bosne i Hercegovine donijet je Okvirni Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 18/03) kojim se utvrđuju principi obrazovanja, pravo djeteta na obrazovanje i značaj dječijih prava. Članom 16. stav 1. tog Okvirnog zakona je utvrđeno da je osnovno obrazovanje obavezno za svu djecu, te su u istom regulisane i obaveze roditelja, staralaca i usvojitelja u pogledu obrazovanja sve djece. U skladu sa ustavima kantona, a polazeći od odredaba Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, kantoni su donijeli kantonalne zakone o osnovnom odgoju i obrazovanju. U kantonalnim zakonima je utvrđena obaveza pohađanja redovne osnovne škole za djecu do 15. godine starosti, te propisane prekršajne odredbe kojima se utvrđuje prekršaj roditelja, odnosno staratelja djeteta ako ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete redovno ne pohađa nastavu, te određen raspon novčane kazne za navedeni prekršaj. Nadalje se u Mišljenju Vlade navodi da se u zahtjevu za ocjenu ustavnosti od 30.10.2017. godine nigdje ne navodi da li su nadležni organi kantona, konkretno Tuzlanskog kantona, koji je jedino pomenut u tom zahtjevu, postupili u skladu sa navedenim kantonalnim zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju, te da li su preduzeli bilo kakve mjere protiv roditelja, odnosno staratelja koji nisu osigurali obavezno redovito pohađanje nastave za njihovu djecu. Također se ističe da je nesporna konstatacija da postoje porodice koje se nalaze ispod minimalne egzistencijalne razine preživljavanja, problematične porodice u kojima su djeca odgojno zapuštena i zanemarena, djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju. Na navedene kategorije djece primjenjuje se Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom ("Službene novine Federacije BiH". br.: 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 45/16). Na razinama kantona donijeti su zakoni o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom koji bliže regulišu postupanje u ovoj oblasti. U skladu sa navedenim, članom 86. stav 1. tačka 9. Zakona, obaveznik obračuna i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje za navedenu kategoriju osiguranika utvrđuju se odlukom kantonalnih skupština, u skladu sa članom 85. Zakona. Navodi se da se u zahtjevu od 30.10.2017. godine obrađuje samo slučaj Tuzlanskog kantona, a ne i slučajevi iz drugih kantona, te je sasvim sigurno da se u predmetnom slučaju ne radi o povredi Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, već o nedovoljnoj implementaciji federalnih propisa iz ove oblasti na kantonalnom nivou, te neujednačenom postupanju nadležnih organa u Tuzlanskom kantonu, konkretno nadležnih organa za oblast zdravstva, kao i nadležnih organa socijalne zaštite, a u

pogledu zdravstvenog osiguranja djece od 6 do 15 godina starosti, koja nisu uključena u sistem osnovnog obrazovanja. U skladu sa navedenim, po Mišljenju Vlade Federacije, nije osnovano ni usvajanje predložene privremene mjere, jer bi istom iz sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja bila isključena djeca za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim školama, a koja nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodica osiguranika i za koje doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava i uplaćuje nadležni kantonalni organ za obrazovanje.

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine je Ustavnom sudu Federacije podneskom broj 03-11-861/2018 od 24.07.2018. godine dostavio Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine broj 936/2018 od 24.07.2018. godine u vezi sa zahtjevom od 05.07.2018. godine. U Mišljenju navodi da su članom 19. Zakona utvrđene kategorije osiguranika, dok su članom 86. toga Zakona utvrđene kategorije obaveznika obračunavanja i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje. Odredbe člana 19. tačka 12. Zakona, a u vezi sa članom 86. stav (1) tačka 3., ne mogu se promatrati odvojeno od Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica ("Službene novine Federacije BiH", br.: 41/01, 22/05 i 9/08). Članom 3. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica su definisana lica koja spadaju u kategoriju nezaposlenih lica. Navodi se da postoje različita postupanja kantonalnih službi za zapošljavanje u postupku ostvarivanja prava po osnovu nezaposlenosti u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica i kantonalnim zakonima iz te oblasti. Zahtjevom za ocjenu ustavnosti dijela člana 19. tačka 12. Zakona problematizuje je vulnerabilna kategorija ljudi, kao što su trudnice i majke. Navedena kategorija osiguranika ne može se dovesti u vezi sa prijavom na evidenciju nezaposlenih zavodu za zapošljavanje na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, obzirom da se ne uklapaju u pojam nezaposlenog lica na osnovu člana 3. tog Zakona, već spadaju u kategoriju lica u stanju socijalne potrebe, čiji je status regulisan Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, kao i kantonalnim zakonima iz te oblasti. Članom 12. Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom, utvrđeni su korisnici socijalne zaštite, a to su lica i porodice koja se nalaze u stanju socijalne potrebe kojima je potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite. Propisima kantona može se proširiti krug korisnika socijalne zaštite u skladu sa programima razvoja socijalne zaštite i specifičnim prilikama u kantonu. Odredbama člana 86. stav 1. tačka 9. Zakona obaveznik obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za socijalno ugrožena lica koja nisu osigurane po drugom osnovu je mjerodavni organ kantona, odnosno opštine, a osnovica, stopa i način obračunavanja uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za ove kategorije osiguranika utvrđuju se odlukom kantonalnih skupština u skladu sa članom 85. Zakona. Predmetni zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela člana 19. tačka 12. Zakona više je predmet primjene propisa iz drugih oblasti kao što su: Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, Zakon o radu, kao i Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom. Također se navodi da predmetni zahtjev za ocjenu ustavnosti obrađuje samo praksu u četiri kantona, te da se u predmetnom slučaju ne radi o povredi Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, već se isto može podvesti pod nedovoljnu implementaciju federalnih propisa, ali prvenstveno iz oblasti socijalne zaštite, posredovanja u zapošljavanju i sigurnosti zdravlja, kao i oblasti rada na kantonalnoj razini, te neujednačeno postupanje nadležnih kantonalnih organa iz navedenih oblasti. Brisanje rokova za prijavu nezaposlenih lica službi za zapošljavanje može dovesti do

povećanja broja neosiguranih lica iz razloga što često u praksi neosigurana lica traže način da se zdravstveno osiguraju tek nakon što se razbole ili budu smještene u zdravstvenu ustanovu i što se zdravstvenim osiguranjem ne mogu naknadno pokriti troškovi koji su nastali za pružene zdravstvene usluge. U odnosu na prednje postavlja se pitanje da li će zavodi za zapošljavanje biti u mogućnosti plaćati doprinose za zdravstveno osiguranje za sva lica koja se na navedeni način prijave na evidenciji za nezaposlene. Također se navodi da slijedom navedenog, nije osnovano ni usvajanje predložene privremene mjere jer se u predmetnom slučaju radi o nedovoljnoj i neujednačenoj regulatornoj praksi. Vlada Federacije na kraju datog Mišljenja zaključuje da ne postoji neusaglašenost dijela osporene odredbe člana 19. tačka 12. Zakona sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, zbog čega ne postoji ni osnov za donošenje privremene mjere.

7. Relevantno pravno

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član II. A. 2. j) i o)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu. Posebno:

- (1) Sve osobe na teritoriji Federacije uživaju prava na:
 - j) zaštitu obitelji i djece;
 - o) zdravstvenu zaštitu;

Član II. A. 6

Svi sudovi, organi uprave, institucije koje vrše javna ovlaštenja i drugi organi federalne vlasti primjenjivat će i poštivati prava i slobode predviđene u aktima navedenim u Aneksu. Sud za ljudska prava osnovat će se u skladu sa članom IV.C.18.

Član III.2.b)

Federalna vlast i kantoni nadležni su za:

- b) zdravstvo;

Član III. 3.

- (1) U skladu sa potrebama, nadležnosti iz člana III. 2. mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti.
- (2) U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi.
- (3) U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ovim ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.
- (4) U vršenju ovih nadležnosti, u skladu sa ovim ustavom i svojim kantonalnim ustavom, kantoni će se obraćati međukantonalnom savjetu za koordinaciju rješavanja međukantonalnih pitanja i za dosljedno rješavanje pitanja koja se tiču interesa van njihovih kantonalnih granica, te provodit će odluke, učestvovati u odlučivanju, i, kad je potrebno, predlagati odluke u zakonodavnim tijelima. Kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

Član IV.C.3.10.(2) a)

- (2) Ustavni sud:
 - a) na zahtjev Predsjednika Federacije, Potpredsjednika Federacije, Premijera, zamjenika Premijera ili na zahtjev jedne trećine članova bilo kog doma Parlamenta Federacije, utvrdit će da li je prijedlog zakona koji je usvojio jedan od domova, ili zakon

koji su usvojila oba doma, u skladu sa ovim ustavom;

Član V.1.1.a)

U izvršavanju svojih nadležnosti utvrđenih u članovima III. 2. i 4. svaki kanton će:

- a) poduzeti sve potrebne mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih u članovima do 7. i predviđenih u instrumentima u Aneksu, i djelovati će u skladu sa ovim ustavom;

Amandman XVIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opšta pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesaglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, prevladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum."

B. Konvencija o pravima djeteta

Član 1.

U svrhu na koju se ova Konvencija odnosi, dijete označava svako lice mlade od 18 godina, osim ako se zakonom koji se primjenjuje na dijete granica punoljetnosti ne odredi ranije.

Član 2.

1. Države stranke poštivat će i osigurati svakom djetetu na svom području prava navedena u ovoj Konvenciji bez ikakve diskriminacije prema djetetu, njegovim roditeljima ili zakonskim skrbnicima u pogledu njihove rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnoga, etničkoga ili socijalnog porijekla, imovine, teškoća u razvoju, porodičnog porijekla ili kakve druge okolnosti.
2. Države stranke preduzet će sve potrebne mjere za zaštitu djeteta od svih oblika diskriminacije ili kažnjavanja koji polaze od položaja, djelatnosti, izraženog mišljenja ili uvjerenja roditelja, zakonskih skrbnika ili članova porodice.

Član 3.

1. U svim akcijama koje u vezi sa djecom preduzimaju javne ili privatne ustanove socijalne zaštite, sudovi, državna uprava ili zakonodavna tijela, mora se prvenstveno voditi računa o interesima djeteta.
2. Države stranke obavezuju se da će odgovarajućim zakonodavnim i upravnim mjerama djetetu osigurati zaštitu i brigu kakva je prijeko potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih skrbnika ili drugih lica koja su za nj zakonski odgovorna.
3. Države stranke osigurati će da službe i ustanove odgovorne za brigu ili zaštitu djece budu pod stručnim nadzorom i da svoje djelovanje usklade sa standardima nadležnih vlasti, posebno u pogledu pitanja sigurnosti, zdravlja te broja i stručnosti osoblja.

Član 4.

Države stranke preduzet će sve odgovarajuće zakonodavne, upravne i druge mjere za primjenu prava priznatih u ovoj Konvenciji. U pogledu privrednih, društvenih i kulturnih prava, države stranke preduzet će takve mjere u što širem opsegu svojih raspoloživih sredstava i, u slučaju potrebe, u okviru međunarodne saradnje.

Član 6.

1. Države stranke priznaju svakom djetetu prirodno pravo na život.
2. Države stranke će u najvećoj mogućoj mjeri osigurati opstanak i razvoj djeteta.

Član 24. st. 1. i 2.

1. Državne stranke priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja I na olakšice glede ozdravljenja i oporavka. Države stranke će nastojati osigurati da nijednom djetetu ne bude uskraćeno njegovo pravo pristupa zdravstvenim službama.
2. Države stranke će se zalagati za puno ostvarenje toga prava i posebno preduzimati odgovarajuće mjere:
 - a) za smanjenje smrtnosti novorođenčadi i djece;
 - b) za pružanja potrebne zdravstvene pomoći i zdravstvene njege svakom djetetu, sa težištem na jačanju primarne zdravstvene zaštite;
 - c) za suzbijanje bolesti i neishranjenosti u okvirima primarne zdravstvene zaštite primjenom, inter alia, lako dostupne tehnologije te osiguranjem odgovarajuće hranjive prehrane i pročišćene pitke vode, imajući na umu opasnosti i rizike od zagađenosti okoliša;
 - d) za osiguranje prenatalne i postnatalne zdravstvene zaštite majki;
 - e) za pružanje obavijesti, obrazovanja i podrške u korištenju osnovnih spoznaja o dječjem zdravlju i prehrani, prednostima dojenja, ličnoj higijeni i čistoći okoliša te sprječavanju nezgoda, svim slojevima zajednice, posebno roditeljima i djeci;
 - f) za razvoj preventivne zdravstvene zaštite, savjetovaništa za roditelje te obrazovanja i službi za planiranje porodice.

Član 41.

Ništa iz ove Konvencije ne smije ugroziti odredbe koje više pridonose ostvarivanju prava djeteta, a koje mogu biti sadržane u:

- a) zakonu države stranke, ili
- b) međunarodnom zakonu koji se primjenjuje u toj državi.

C. Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini

("Službeni glasnik BiH", broj 18/03)

Član 1. stav 2. tačka II.1.

Zakonom se reguliše sljedeće:

II - Principi u obrazovanju

1. pravo djeteta na obrazovanje,

Član 16. st. 1., 5. i 6.

Osnovno obrazovanje obavezno je za svu djecu.

Obavezno obrazovanje je besplatno. Besplatno osnovno obrazovanje osigurava se svoj djeci.

Dijete u smislu ovog zakona je svako lice do navršene osamnaeste godine života.

D.1. Zakon o zdravstvenom osiguranju

("Službene novine Federacije BiH", broj 30/97)

Član 19. tač. 12. - osporeni dio odredbe

Prema ovom zakonu osiguranici su:

12. nezaposlena lica koja su prijavljena zavodu za zapošljavanje:

- ako su se prijavila u roku od 30 dana nakon prestanka radnog odnosa, odnosno obavljanja djelatnosti, ili nakon prestanka primanja nadoknade plaća na koju imaju pravo prema ovome zakonu ili prema propisima donesenim na osnovu ovog zakona,
- ako su se prijavila u roku od 30 dana nakon služenja vojnog roka, ili nakon prestanka nesposobnosti za rad zbog koje su otpuštena s te vojne službe,
- ako su se prijavila u roku od 30 dana nakon otpuštanja iz ustanove za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija, iz zdravstvene ili druge specijalizirane ustanove, ako je bila primijenjena sigurnosti mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili obaveznog liječenja alkoholičara i narkomana,
- ako su na stručnom osposobljavanju ili prekvalifikaciji koje organizuje zavod za zapošljavanje,
- ako su se prijavila u roku od 30 dana, po povratku iz inostranstva i ako su prije odlaska u inostranstvo bila zdravstveno osigurana,
- ako su se prijavila u roku od 90 dana nakon svršetka školske godine u kojoj su svršile redovito školovanje, odnosno od dana položenog ispita, ako su prije toga izgubila pravo na zdravstvenu zaštitu,
- ako su se prijavila u roku od 90 dana nakon služenja vojnog roka, odnosno od dana prestanka nesposobnosti zbog bolesti koje su uzrokom otpuštanja s te vojne službe, ako su na služenju vojnog roka stupila u roku od 60 dana od dana svršenog školovanja u odgovarajućoj ustanovi.

Član 86. stav 1. tač. 4. i 9.

Obveznici obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje su:

4. Zavod za socijalnu zaštitu – za lica koja primaju stalnu novčanu pomoć i za lica smještena u ustanovama socijalne zaštite,
9. nadležni organ uprave kantona odnosno općine - za socijalno ugrožena lica koja nisu osigurana po drugom osnovu, i lica iz člana 19. tač. 15. i 16. i člana 24. tač. 1., 2. i 3. ovog zakona.

Član 90.

Sredstva ličnog udjela osiguranih lica iz člana 80. stav 1. tačka 13. ovog zakona može se utvrditi za određene vidove korišćenja zdravstvene zaštite na osnovi propisa koje donosi zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja.

Pri donošenju propisa o visini iznosa, te kriterija i načina učešća osiguranih lica u korišćenju zdravstvene zaštite uzimaju se u obzir socijalne prilike osiguranih lica i obim raspoloživih sredstava za finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja.

D.2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju

("Službene novine Federacije BiH", broj 7/02)

Član 13.

Član 90. mijenja se i glasi:

"Parlament Federacije može, u osnovnom paketu zdravstvenih prava, utvrditi maksimalni iznos neposrednog učešća osiguranih lica u troškovima korišćenja pojedinih vidova

zdravstvene zaštite, uzimajući u obzir socijalne prilike osiguranih lica i njihov doprinos obaveznom zdravstvenom osiguranju, kao i iznos raspoloživih sredstava za finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja."

D.3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju

("Službene novine Federacije BiH", broj 70/08)

Član 1. - osporeni dio člana

U Zakonu o zdravstvenome osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97 i 7/02 - u daljem tekstu: Zakon) u članu 19. tačka 13. mijenja se i glasi:

"13. djeca koja su navršila 15 godina života, odnosno stariji maloljetnici do 18 godina života, a nisu završili osnovno školovanje ili se po završetku osnovnog školovanja nisu zaposlili, ako su se prijavili zavodu za zapošljavanje".

Iza tačke 13. dodaju se nove tač. 13a. i 13b. koje glase:

"13a. djeca od rođenja, kao i djeca za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim i srednjim školama odnosno studiranja na višim i visokim školama te fakultetima, koja su državljani Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriju Federacije, a nisu zdravstveno osigurana kao članovi porodice osiguranika, ali najduže do navršene 26 godine života,

13b. lica nakon navršenih 65 godina života koja imaju prebivalište na teritoriju Federacije, a koja nisu zdravstveno osigurana po drugom osnovu u Bosni i Hercegovini ili drugoj državi (u daljem tekstu Zakona: lica nakon navršenih 65 godina života)".

U tački 14. iza riječi "lica" dodaju se riječi: "starija od 18 godina".

Član 2.

U članu 86. stav 1. iza tačke 7. dodaje se nova tačka 7a. koja glasi:

"7a. tijelo uprave kantona nadležan za poslove socijalne i dječije zaštite

- za djecu od rođenja do polaska u osnovnu školu koja nisu osigurana po drugom osnovu, a u skladu sa članom 19. tačka 13a. Zakona,

- za lica nakon navršenih 65 godina života, koje nisu zdravstveno osigurane po drugom osnovu, a u skladu sa članom 19. tačka 13. Zakona.

Tačka 8. mijenja se i glasi:

"8. tijelo uprave kantona mjerodavno za obrazovanje - za učenike odnosno studente koji nisu osigurani po drugom osnovu u skladu sa članom 19. tačka 13a. Zakona, kao i za učenike odnosno studente koji vrše praktičan rad u vezi sa nastavom".

Član 3.

U članu 90. iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Djeca od rođenja do navršene 15 godine života, odnosno stariji maloljetnici do 18 godina života i osoba nakon navršenih 65 godina života, koja nisu zdravstveno osigurana po drugom osnovu, oslobođena su od plaćanja sredstava ličnog sudjelovanja osiguranih lica prilikom korišćenja zdravstvene zaštite.

Za djecu od rođenja do navršenih 15 godina života, odnosno starije maloljetnike do 18 godina života i lica nakon navršenih 65 godina života, koja nisu zdravstveno osigurana po drugom osnovu, plaćanje izravnog sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite vršit će tijelo uprave kantona nadležan za poslove socijalne i dječije zaštite."

Član 4.

Kantonalni organi uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja kantona i vlade kantona dužni su uskladiti svoje akte sa

odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

E. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
("Službene novine Federacije BiH", br.: 46/10 i 75/13)

Član 12. st. 1. i 2. tačka 8)

Društvena briga za zdravlje, pod jednakim uvjetima, na teritoriju Federacije ostvaruje se osiguranjem zdravstvene zaštite stanovništvu Federacije, kao i grupacijama stanovništva koje su izložene povećanom riziku obolijevanja, zdravstvenom zaštitom lica u vezi sa sprečavanjem, suzbijanjem, ranim otkrivanjem i liječenjem bolesti od većeg socijalno-medicinskog značaja, kao i zdravstvenom zaštitom socijalno ugroženog stanovništva.

Zdravstvena zaštita iz stava 1. ovog člana obuhvata:

- 8) zdravstvenu zaštitu djece od rođenja, kao i djece za vrijeme redovnog školovanja u osnovnim i srednjim školama, odnosno studiranja na visokim školama, te univerzitetima koji su državljani Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem na teritoriju Federacije, ali najduže do navršene 26 godine života, koji su zdravstveno osigurani kao članovi porodice osiguranika ili su izvorni zdravstveni osiguranici u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju;

Član 26. stav 2.

Svako dijete od rođenja do navršene 18 godina života ima pravo na najviši mogući standard zdravlja i zdravstvene zaštite.

Član 27. stav 1.

Pacijentom, u smislu ovog zakona, kao i propisa o pravima, obavezama i odgovornostima pacijenata, smatra se svaka osoba, bolesna ili zdrava, osigurana ili neosigurana osoba, koja zatraži ili kojoj se pruža određena mjera ili zdravstvena usluga u cilju očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti, liječenja ili zdravstvene njege i rehabilitacije.

8. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize navoda iz zahtjeva i odgovora na zahtjev, osporenog dijela člana Zakona i naknadno osporenog dijela člana Zakona i relevantnih pravnih propisa, utvrđeno je činjenično stanje koje omogućava Sudu da donese odluku i bez održavanja javne rasprave.

Podnosilac zahtjeva je u skladu sa članom IV.C.3.10.2. (a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine ovlašten za podnošenje zahtjeva za ocjenu ustavnosti.

U zahtjevu od 30.10.2017. godine suštinski se problematizuje osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona kojim se, prema navodima podnosioca zahtjeva, krši pravo djeteta na bezuslovno obavezno zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, te pravo na jednak zakonski tretman bez obzira na status, bilo kakvo drugo svojstvo ili okolnost u tom pogledu što nije u skladu sa Konvencijom, Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Univerzalnom Deklaracijom o ljudskim pravima i Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu rješenja u Zakonu, Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je na prijedlog Vlade Federacije donio Odluku o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava ("Službene novine Federacije BiH", broj 21/09). Ovom Odlukom je utvrđen minimalni obim prava obaveznog zdravstvenog osiguranja iz člana 32. Zakona, kao i drugih prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Utvrđen je i paket zdravstvenih prava koji se obezbjeđuju za neosigurana lica, državljane Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Paketom zdravstvenih prava za neosigurana lica do 18 godina starosti, djeci do navršene 18 godina starosti, kao i školskoj djeci

i studentima na redovnom školovanju do navršene 26 godina starosti, obezbjeđuju se ista prava koja imaju i osigurana lica, dok se neosiguranim licima preko 18 godina starosti obezbjeđuju samo određeni vidovi zdravstvene zaštite. Utvrđena prava neosiguranih lica moraju se finansirati iz sredstava budžeta kantona ili opštine prema mjestu zadnjeg prebivališta neosiguranih lica. Ovo je konstatovano i u Preporuci Institucije ombudsmena/ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine od 04.05.2016. godine, koju je podnosilac zahtjeva priložio uz svoj zahtjev.

Materija prava na zdravstvenu zaštitu i prava na zdravstveno osiguranje se ne može posmatrati parcijalno, nego u ukupnosti svih zakonskih i podzakonskih propisa iz ove oblasti koji se na to odnose. Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini na razini Bosne i Hercegovine je propisano da je osnovno obrazovanje obavezno i besplatno za svu djecu. Članom 80. Zakona utvrđuje se način osiguravanja sredstava za finansiranje prava iz zdravstvenog osiguranja. Članom 85. ovog Zakona propisano je da zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda osiguranja svojim odlukama propisuje stope za utvrđivanje visine doprinosa iz obaveznog zdravstvenog osiguranja. Članom 86. ovog Zakona su određeni obaveznici obračunavanja i visine uplata doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za određen krug lica, među kojima su i korisnici stalne novčane pomoći, lica smještena u ustanovama socijalne zaštite, socijalno ugrožene lica koja nisu osigurana po drugoj osnovi, te druge taksativno navedene kategorije ugroženih lica.

U poglavlju XI Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava je definisan obim paketa zdravstvenih prava za neosigurana lica, državljane Bosne i Hercegovine sa prebivalištem na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući djecu i mlade do navršene 18 godina starosti. Također je utvrđeno da se ista finansiraju iz sredstava budžeta kantona ili opština prema mjestu zadnjeg prebivališta neosiguranih lica.

U Preporuci Institucije ombudsmena/ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine broj P-171/11 od 09.11.2011. godine konstatuje se da je evidentno da su vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine donijele propise koji omogućavaju ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite, ali zbog nedostatka koordinacije nije došlo do potpune realizacije istih, kao i da je nužno napraviti distinkciju između *de iure* diskriminacije i *de facto* diskriminacije.

Podnosilac zahtjeva navodi primjer iz Tuzlanskog kantona u kojem je registrovano 46 djece uzrasta od 6 do 15 godina života koja su isključena iz sistema obaveznog zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite, a kao izvor za ovaj podatak označio je Informaciju sa zajedničkog sastanka predstavnika Skupštine Tuzlanskog kantona i Vlade Tuzlanskog kantona od 11.04.2016. godine. Kantonalni organi uprave, zavodi zdravstvenog osiguranja i vlade kantona, su u skladu sa članom 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju iz 2008. godine bili dužni uskladiti svoje akte sa odredbama tog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu istog i započeti sa primjenom toga Zakona.

Konvencija i Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini pod pojmom "dijete" podrazumijevaju svako lice uzrasta do 18 godina. Ovu odredbu Ustavni sud Federacije tumači u skladu sa obavezujućim međunarodnim dokumentima, na način da iz osporenog dijela člana 19. tačka 13a. Zakona jasno proizilazi da su osiguranici sva djeca od rođenja do navršene 18 godine života. To što se nakon navoda "djeca od rođenja" citirana rečenica iza zareza nastavlja tekstem koji pominje studiranje na višim i visokim školama ovome Sudu ukazuje na činjenicu da se na taj način dodatno

"proširuje" pravo na zdravstveno osiguranje licima starijim od 18 godina sve do njihove 26 godine života pod uslovima da su državljanji Bosne i Hercegovine, da imaju prebivalište na teritoriji Federacije i da studiraju.

Po mišljenju Ustavnog suda Federacije tumačenje osporene norme: rečeničko, ciljano i logičko, a usklađeno sa obaveznom primjenom zakona u skladu sa obavezujućim normama međunarodnih ugovora, konkretno Konvencije, je takvo da sva djeca "od rođenja", dakle, dok god su u statusu djeteta (18 godina života po Konvenciji) imaju pravo na zdravstveno osiguranje. Dodatnim tekstom ne osporava se, niti ograničava pravo na zdravstveno osiguranje djece. Dakle, u ovom slučaju, po stavu Ustavnog suda Federacije, osporeni dio člana 19. tačka 13a. Zakona ne umanjuje pravo djeteta od rođenja do 18 godine života na zdravstvenu zaštitu, nego primjena i različito tumačenje iste u jednom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine. Uz sve to, treba imati u vidu i da je osnovno obrazovanje obavezno prema Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini na nivou Bosne i Hercegovine, što dodatno potvrđuje naprijed navedenu argumentaciju.

Pravo na zdravstvenu zaštitu kao univerzalno pravo na nivou Federacije Bosne i Hercegovine je uređeno nizom navedenih propisa u kojima je evidentno da se djetetom smatra svako lice od rođenja do punoljetstva, kao i da su mu pružena ista prava zdravstvenog osiguranja i zdravstvene zaštite kao zdravstveno osiguranoj djeci, bez obzira na njihov status i činjenicu da li su učenici osnovnih škola.

Ovaj Sud sa žaljenjem prihvata činjenicu da postoje problemi u oblasti zdravstvenog osiguranja djece u Tuzlanskom kantonu. Međutim, smatra da isti nisu nastali zbog osporenog dijela člana 19. tačka 13a. Zakona, već isključivo zbog eventualno neodgovarajućih i neusklađenih propisa iz oblasti zdravstva u tom kantonu koji su doneseni u izvršenju federalnih propisa, na koje je podnosilac zahtjeva i ukazao. Kako se podnosilac zahtjeva izjasnio da ne traži od Ustavnog suda Federacije ocjenu ustavnosti kantonalskih propisa iz oblasti zdravstva na području Tuzlanskog kantona, već ih je samo naveo kao primjer, ovaj Sud nije razmatrao ustavnost kantonalskih propisa, postupajući u skladu sa članom 13. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine u kojem je propisano da Ustavni sud Federacije odlučuje u granicama zahtjeva koji su istaknuti u postupku.

U odnosu na osporeni dio člana 19. tačka 12. Zakona problematizuje se ustavnost istog jer se pružanje obaveznog zdravstvenog osiguranja nezaposlenim licima uslovljava prijavljivanjem zavodu za zapošljavanje u rokovima od 30 do 90 dana. Podnosilac zahtjeva suštinski smatra da se tako krše prava propisana Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Univerzalnom Deklaracijom o ljudskim pravima, Konvencijom o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Međunarodnim paktom o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Konvencijom o pravima djeteta i Evropskom konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Smatra neprihvatljivim da se propisivanjem rokova, ograničava pravo na obavezno zdravstveno osiguranje i pristup zdravstvenoj zaštiti bio kojem državljaninu Federacije Bosne i Hercegovine. Ukazuje da se tako krši jedno od osnovnih ljudskih prava posebno osjetljivom dijelu stanovništva (trudnice, porodilje, kronično oboljeli i dr.).

Po mišljenju ovoga Suda, osporeni dio člana 19. tačka 12. ne bi se mogao posmatrati van konteksta ostalih zakona kojima je uređena oblast zdravstvene zaštite, te se odredbe tog Zakona, kako sadržinski, tako i pojmovno ne mogu tumačiti van konteksta ostalih sistemskih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite na federalnom i kantonalskom nivou.

Propisivanjem rokova kao procesnih pretpostavki za regulisanje određenog prava u nadležnosti je zakonodavca. Stoga,

rokovi koji se osporavaju i sa stanovišta dužine i uopće uvođenja procesnih pravila za ostvarivanje ovog prava nisu izvor neustavnosti, izuzev ako bi se utvrdilo da su isti nerazumno kratki, gdje bi u takvom slučaju njihovo propisivanje bilo u funkciji uskraćivanja ili onemogućavanja ostvarivanja određenog prava, a ne razumno opravdane procesne discipline.

Ustavni sud Federacije konstatuje da su propisani zakonski rokovi u osporenoj odredbi člana 19. tačka 12. Zakona relativno kratki, ali ne i nerazumno kratki da bi to bio razlog njegove neustavnosti. Utoliko prije, što Zakon o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99) detaljno propisuje mogućnost povrata u pređašnje stanje u svim slučajevima kada je stranka iz opravdanih razloga propustila da izvrši odnosno preduzme neku radnju, a u konkretnom slučaju to je prijavljivanje za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja. Na osnovu iznesenog, Ustavni sud Federacije zaključuje da je član 19. tač. 12. i 13a. Zakona u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Iz svih navedenih razloga Ustavni sud Federacije je odlučio kao u izreci ove presude.

Kako je predmet ovim riješen u meritumu, prestala je potreba za donošenjem odluke o privremenoj mjeri.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: Aleksandra Martinović, predsjednica Suda, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, prof. dr. Edin Muminović i dr. sc. Kata Senjak, sudije Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Aleksandra Martinović, s. r.

Broj U-61/17
15. oktobra 2019. godine
Sarajevo

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevima Dopredsjednika Federacije Bosne i Hercegovine za utvrđivanje ustavnosti članka 19. toč. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju, na temelju članka IV.C.3.10.(2) a) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 15.10.2019. godine, donio je

PRESUDA

Utvrđuje se da je članak 19. toč. 12. i 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br.: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18) sukladan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i službenim glasilima kantona.

Obrazloženje

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Dopredsjednik Federacije Bosne i Hercegovine Milan Dunović (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) je dana 30.10.2017. godine dostavio Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela članka 19. tačka 13a. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: osporeni dio članka 19. tačka 13a. Zakona) i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena istog do donošenja konačne odluke ovog Suda. Zahtjevi su zavedeni pod brojem U-61/17.

Podnositelj zahtjeva je dana 05.07.2018. godine Ustavnom sudu Federacije dostavio još dva podneska: zahtjev za ocjenu ustavnosti dijela članka 19. tačka 12. Zakona o zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: osporeni dio članka 19. tačka 12. Zakona) i zahtjev za donošenje privremene mjere kojom bi se obustavila primjena istog do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Federacije. Ovi zahtjevi su zavedeni pod brojem U-17/18.